

OBSITOS

V. évfolyam 2. szám

2024/2.

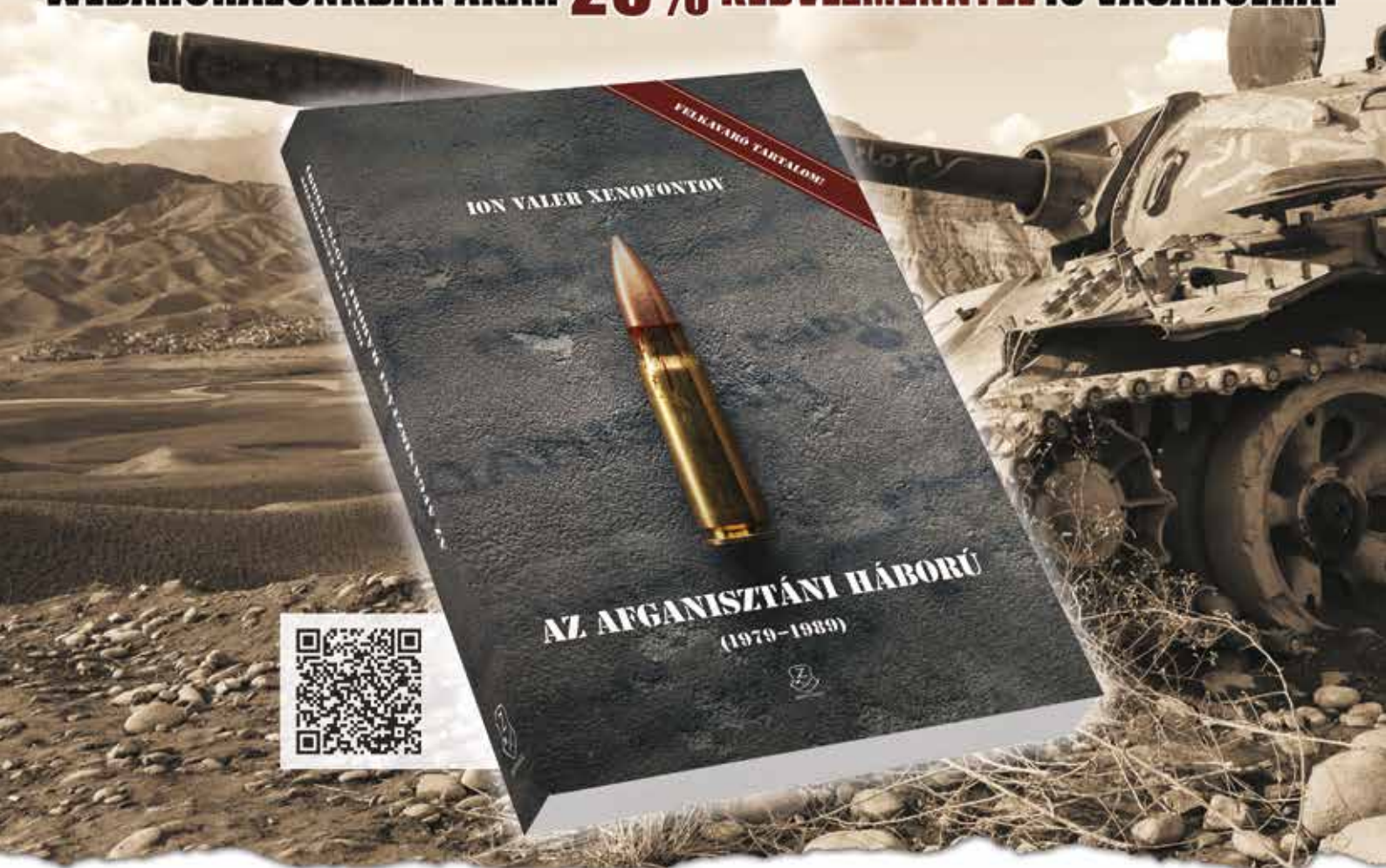
A „CSATATÉR KIRÁLYA” IS MEGTANULTA A GYORS MANŐVEREZÉST

**Nyerjen
200.000 Ft-os
belföldi utazási
utalványt!**
(Részletek
a 34-35. oldalon)

**A KATONA EGYÉNI FELSZERELÉSÉRE
KONCENTRÁLUNK**

WEBÁRUHÁZUNKBAN AKÁR **25% KEDVEZMÉNNYEL** IS VÁSÁROLHAT

A Zrínyi Kiadó újdonságai

shop.hmzrinyi.hu

ZRÍNYI KIADÓ

14 KÉT DERBYFUTAM A KINCSEM PARKBAN

Az idei esztendő a sport éve lesz Magyarországon. Szurkolhatunk honfitársainknak az olimpián, biztathatjuk nemzeti válogatottunkat a labdarúgó-Európa-bajnokságon és a lovassport szerelmeseire is jelentős események várnak.

16

A „CSATATÉR KIRÁLYA” IS MEGTANULTA A GYORS MANŐVEREZÉST

Bartók Barnabás alezredes jelenleg Székesfehérváron, az MH Szárazföldi Parancsnokság Főnökségen kiemelt főtiszti (tüzér) beosztásban látja el munkáját, korábban az MH 25. Klapka György Lövészdandár 101. Tüzérosztályának volt a parancsnoka. Segítségével bemutatjuk a PzH 2000 önjáró tarack képességeit, összehasonlítva a korábbi eszközökkel.

26

NYUGÁLLOMÁNYÚAK EGYENRUHÁBAN

Alapvetés, hogy a katona a rendfokozat és az egyenruha viselésével fejezi ki katonai mivoltát. Ez alapvető joga a nyugállományba vonulottnak is. A vonatkozó jogszabályokat és egyéb szabályozók részleteit azonban gyakran az érintettek sem ismerik elég mélyen. A KIKNYP cikkében ennek jártunk utána.

OBSITOS

V. évfolyam 2. szám, 2024/2.

HÍREK RÖVIDEN 4

KÖZÉRDEKŰ

Számít a nyugállományú katonákra a honvédelem 5

INTERJÚ

A katona egyéni felszerelésére koncentrálnunk 6

RIPORT

Oktatástól a fegyvergyártásig – Csongrádon 10

ÉRDEKESSÉG

Két Derbyfutam a Kincsem Parkban 14

CÍMLAP

A „Csatatér királya” is megtanulta a gyors manőverezést 16

ÉRDEKKÉPVISELETI HÍREK

34 éve alakult meg a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége 20

A Honvéd Érdekképviseleti Szervezet szolgáltatásai 22

50 éves a BPNYKLUB Nőtagozata 24

Nyugállományúak egyenruhában 26

Oázis a Hungárián 28

AJÁNLÓ, KÖZÉRDEKŰ

Látni való honvédelem 30

Honvédségre szabott árak: Vásárlói kedvezményrendszer 31

PORTRÉ

Vendégségben Szentesen 32

TÁJÉKOZTATÓ

Vegyen részt az Obsitos magazin nyereményjátékában! 34

EGÉSZSÉG

Bokasüllyedés, lúdtalp, harántsüllyedés: nem ugyanaz! 36

RECEPT

Juhtúrós sztrapacska 38

KC-390: hazai tesztrepülés

Áprilisban három hétig a kecskeméti repülőbázison volt a hazánknak gyártott egyik Embraer KC-390 típusú katonai szállítórepülőgép, amely a 2024. február 8-i első felszállása után megkezdett tesztelési folyamat utolsó fázisába lépett. Ebben a szakaszban a speciális, NATO-kommunikációs eszközök beépítése és validációja történt, majd a munkálatok befejezésére a légi jármű visszatért Brazíliába. Magyarország két KC-390-est szerzett be, melyeket a tervek szerint 2024 második felében, illetve 2025-ben ad át a gyártó cég.

NASAMS: hiteles elrettentő erő

A kecskeméti repülőtéren gyakorlatoztak az MH Dánielfy Tibor 205. Légvédelmi Rakétaezred alegységei. Az erőpróban a már jól ismert MISTRAL-rendszer mellett a nemrég beszerzett NASAMS is fontos szerephez jutott. Hazánk 2020. november 30-án írta alá az új haditechnikai eszköz beszerzéséről szóló szerződést, míg az ünnepélyes átadásra 2023. október 26-án került sor. A NASAMS biztosíthatja a kiemelt fontosságú objektumok állandó és megbízható körkörös, továbbá veszélyhelyzet bekövetkezése esetén az ország teljes területének, lakosságának védelmét.

Új tűzszerészrobot állt szolgálatba

Az amerikai Remotec cég Andros F6B típusú nehéz tűzszerészrobotjával bővült az MH 1. Tűzszerész és Folyamőr Ezred technikai eszköztára. A konstrukció nem teljesen új fejlesztés, hanem a Magyar Honvédség által is használt korábbi verzió, az F6A modernizált változata. Alapvető különbségként a korszerűbb típus manipulátorkarját határolórendszerrel látták el, így a feladat végrehajtása során – műszaki probléma vagy egy esetleges kezelői hiba miatt – a robot nem tud kárt tenni magában. Mindezen túl a vezérlőegység is kapott néhány új biztonsági funkciót.

Sikeres légi mentés

A bosznia-hercegovinai biztonsági minisztérium két eltűnt turista felkutatásához kérte az EUFOR Althea misszió segítségét. A nemzetközi küldetés parancsnoka, dr. Sticz László vezérőrnagy döntése alapján az egyik H145M helikopter – fedélzetén magyar pilótákkal, valamint holland és olasz katonákkal – indult útnak, s a csapat egy hegycsúcson meg is találta a bajba került személyeket. Ezt követően a helyszínre repült az EUFOR számára biztosított, légi egészségügyi kiürítési képességgel rendelkező honvédségi H145M, amely kimentette, majd a szárajveői táborba szállította a turistákat.

Korszerű páncéltörő rakétával gyakoroltak

Az MH Klapka György 1. Páncélosdandár katonái a Spike LR2 típusú páncéltörő rakéta alkalmazását és karbantartását gyakorolták. A szovjet eredetű 9M113 Konkursz páncéltörő rakétát felváltó Spike LR2 az izraeli Rafael Advanced Defense Systems Ltd. terméke. A fegyvert eredetileg még az 1980-as években fejlesztették ki, a Magyar Honvédség azonban a konstrukció legkorszerűbb, ötödik generációs változatát vásárolta meg, amely képességeit tekintve napjaink legmodernebb eszközeinek számít a kategóriájában.

Folyami naszádok érkeznek

Az MH vitéz Bertalan Árpád 1. Különleges Művelési Dandár katonái hamarosan két felújított SOC-R jelzésű folyami naszádot vehetnek használatba. A vietnámi háború tapasztalatai alapján fejlesztett, páncélozott, alumíniumtestű, 10 tonna tömegű, 10,5 méter hosszú és 3 méter széles hajó meghajtásáról két, egyenként 440 lóerős dízelmotor gondoskodik. A naszád személyzetét 4–6 fő alkotja, s további 10–12 katona szállítására alkalmas. Kivételes tűzerővel rendelkezik, emellett fejlett navigációs és kommunikációs eszközökkel, továbbá hőkamerával is felszerelték.

SZÁMÍT A NYUGÁLLOMÁNYÚ KATONÁKRA A HONVÉDELEM

Április 4-én Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter és dr. Böröndi Gábor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke a Stefánia Palota – Honvéd Kulturális Központba, egy nagyszabású találkozóra invitálták meg a közép-magyarországi régió azon nyugállományú katonáit és honvédségi nyugdíjasait, akik elkötelezettek a honvédelem ügye iránt.

Szalay-Bobrovniczky Kristóf beszéde során kiemelte, hogy a haderőfejlesztés önmagában nem elég, szükség van fiatal, elszánt, az eszközökkel harcolni tudó katonákra is. Mint mondta, átalakították a toborzás rendszerét és konkrét alakulatokba, konkrét feladatokra kerestek kiemelt illetményű katonákat. Így töltötték fel a gránátos- és a tüzérosztályt is, de a nyár elején indul a következő célzott kampány, amelyben a területvédelmi tartalékosokra fognak koncentrálni.

A tárcza vezetője beszédében megköszönte a nyugdíjas katonáknak és a volt honvédségi alkalmazottaknak az eddigi szolgálatukat, mert ők tették le azokat az alapokat, amelyekre a mostani katonai vezetés építhet a Magyar Honvédség átalakítása során. „Környezetünk változása és a biztonsági helyzet romlása is indokoltá teszi azt a munkát, amit végzünk, és ez bizony konfliktusokkal jár, néha értetlenséget szül és változást igényel. Ehhez szükségünk van az önök támogatására mint korábban szolgálatteljesítők, ezáltal a rendszer ismerői. Hitelesek mint szülők, társak vagy tanácsadók az életben másoknak, akik most aktívan szolgálatot teljesítenek. Magyarország átfegyverzés mellett, egy NATO-kompatibilis, modern, XXI. századi átfegyverzés mellett döntött, és ezt végre is hajtjuk elszántan. Meg is van hozzá a költségvetési forrásunk, hiszen tavaly már

elértük a NATO által is elvárt 2%-ot. Ez a folyamatosan növekvő magyar GDP mellett is komoly összeg.

Ez az év a légielő éve lesz!” – mondta Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter, majd felsorolta a már használatban lévő és a hamarosan érkező új eszközöket is. Arról is

tájékoztatta a hallgatóságot, hogy Magyarországon hamarosan megkezdődik a dróngyártás is. „Erősebben, határozottan és gyorsabban kell folytatnunk haderőfejlesztési programunkat és védelemiparunk fejlesztését, mint ahogy eddig tettük” – emelte ki a honvédelmi miniszter, aki arra is emlékeztette hallgatóságát, hogy Magyarország 2015-ben kezdett hozzá haderőfejlesztéséhez, és ma már sorra érkeznek be az új eszközök. Ugyanakkor – jegyezte meg – a magyar védelmi ipar fejlesztése nélkül elképzelhetetlen az ország katonai szuverenitása, ráadásul a védelmi iparban hatalmas nemzetgazdasági lehetőség rejtezik.

A KATONA EGYÉNI FELSZERELÉ

Exkluzív interjú dr. Böröndi Gábor vezérezredessel, a Honvéd Vezérkar főnökével

Közel egy esztendeje, háborús időkben vezeti a Magyar Honvédség katonai tevékenységét dr. Böröndi Gábor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke. Az Obsitos magazinnak adott interjúja során ez elmúlt év eredményeiről, a haderőfejlesztés aktuális helyzetéről, valamint a hadsereg társadalmasításáról kérdeztük. Szóba került a nyugállományú katonák helyzete és az is, hogy mit tehet a hadsereg a korábban szolgált katonákért, illetve mit tehetnek ők a hadseregért.

Tábornok úr! Az elmúlt esztendő jelentős változásokat hozott a Magyar Honvédségben, hogyan tekint az eddig elért eredményekre?

–Amikor a honvédelmi miniszter új javaslatot tett a kinevezésekre, elsődleges elvárásként fogalmazta meg számomra a Magyar Honvédség harckész-ségének erősítését. Látni kell, hogy

a közvetlen szomszédunk háborúban áll, tartós a háborús helyzet, és a háború eszkalációjának veszélyével is szembe kell néznünk. Most Magyarország és a magyar emberek biztonsága minden más prioritást megelőz. A tavaly Koszovóban lezajlott események is bizonyosságot adták annak, hogy a délszláv válság sem tekinthető lezártnak.

A 2023-as esztendőben végrehajtott gyakorlatok, a május–júniusban levezetett Kék Villám, valamint a Magyar Honvédség és Magyarország eddigi egyik legnagyobb összkormányzati gyakorlata, az Adaptive Hussars 2023 is bizonyították, hogy jó úton haladunk. A honvédség személyi állománya, maga a haditechnika és a felső

SÉRE KONCENTRÁLUNK

vezetés is bizonyított. A korábbiakhoz képest változtattunk a kiképzés rendszerén, új módszereket vezettünk be, vagy épp hoztunk vissza. Kisaegység- és századszinten is újra megjelent például az idegen hadseregek ismerete, az orosz-ukrán háború tapasztalatainak feldolgozása, valamint elvárás lett a NATO-doktrinák adaptációja és alapos ismerete, főleg a gépesített lövész-harcászat területén. A határaink mentén zajló háború rámutatott arra is, hogy mennyire fontos napjainkban a műszaki megerősítés. Ennek érdekében például a gyakorlótéren, az úgynevezett „0” ponton egy századtámpontot építettünk fel azért, hogy lássuk és tanulmányozzuk, miként működik, valamint hogy tudjuk majd alkalmazni, ha ilyen típusú kihívással találkozunk. Vezetés szempontjából pedig ráerősített arra a korábbi személyes nézetemre is, hogy a parancsnok részéről az egyik legfontosabb kapocs a beosztottak felé a bizalom. A nagyobb alegységek könnyen felderíthetők és így támadhatók, megerősített védelemre van szükségük, ez erőket köt le. Ezért elengedhetetlenül fontos a raj- vagy szakaszszintű felelősségvállalás, az önálló harctevékenység. Nagyon fontos megemlíteni azt is, hogy az új haditechnikai eszközök beérkezésével új kiképzési módszereket kell adaptálnunk, valamint át kell alakítanunk a felkészítési rendszerünket is. A drónok elleni védelem miatt felerősödött az elektronikai harc fontossága, de ugyanolyan fontos a saját drónok alkalmazása, az azokkal való együttműködés. A „Digitális Katona” mint képesség és felszerelés azt jelenti, hogy mindenki a saját szintjének megfelelő képi, hang- és digitális adatokkal rendelkezzen az együttműködés során a harcászati összhang megteremtéséhez.

Az elmúlt időszakban számos rendezvényt tartottak a nyugállományú katonáknak. Milyen területeken találkozhat a jelen hadserege a korábban szolgált katonákkal, mit tehet a hadsereg a nyugállományúakért és fordítva?

– Nagyon fontos számunkra a nyugállományú katonákkal való kapcsolat, ezért is szervezünk minél több olyan

rendezvényt, ahol a találkozás és a közvetlen információáramlás biztosított. Tőlük tanultunk, az ő segítségükkel váltunk igazi katonává, parancsnokká, ők adják azt a tudást és gyakorlati tapasztalatot, amire a mai Magyar Honvédség építkezik. A találkozások során mindig elmondom azt is, hogy – önhibájukon kívül – számukra nem áll rendelkezésre a hadsereg átalakításához szükséges pénz és politikai akarat. Most szerencsére mindkettő megvan, van költségvetés és kormányzati akarat, de a tudást csak a nyugdíjas kollégák tapasztalatán keresztül szerezhetjük meg. A másik dolog a hadsereg társadalmasítása. Azt szeretnénk, ha minél előbb, minél többször újra megjelenne az egyenruha és a katona a mindennapokban a laktanyákon kívül is. Vissza kívánjuk állítani ennek is a kultúráját. A harmadik terület a toborzás: a fiatalok megszólításában elengedhetetlen szükségünk van a szülők, nagyszülők támogatására, mert ha ők azt mondják, hogy jó katonának lenni, akkor nyeresre állunk.

Hol tart, milyen ütemben halad a haderőfejlesztés? Mi várható 2024-ben?

– A haderőfejlesztés folytatódik. Folyamatosan érkeznek be az új haditechnikai eszközök. A légierőhöz megérkez-

tek az új H145M könnyű helikopterek, folyamatosan bővül a H225M flotta, döntés született négy új Gripen vadászgép beszerzéséről és már leszállt Kecskeméten az első KC-390-es szállítógép is, igaz, most csak rövid időre, és további tesztek elvégzésére még visszatér Brazíliába. Jelentős képességcsomag számunkra a NASAMS légvédelmi rakétarendszer és az Izraelből vásárolt új radarok, amelyekkel a légterünk szuverenitását biztosítani tudjuk. A szárazföldi csapatok vonatkozásában már közismert a harckocsik, páncélozott szállítójárművek, vagy a PzH2000-es önjáró tarackok beszerzése, de számomra ugyanilyen fontos a katona egyéni felszerelésének rendbe tétele, megújítása is. Mára már átléptünk a huszonegyedik századba ezen a téren is. Megjelent az új típusú egyenruha, egyéni fegyverzet, védőfelszerelések, sisakok, álca, éjjellátó eszközök. A következő fontos feladat a digitális eszközök hozzárendelése, fejlesztése. Olyan eszközök beszerzése, amelyek használatával a katona naprakész információkkal rendelkezik és biztonságos kapcsolatot tud tartani. Átalakult a logisztika is, új központi raktárbázis épült, úgynevezett aLOGIR logisztikai információs rendszerrel. A személyügyi rendszerünket is

átalakítjuk, aminek kiemelten fontos szegmense a jogszabályi környezet megteremtése. Nagyon sikeres a had-erőfejlesztés, mert amikor ezekről a beszerzésekről a döntés megszületett, Európa – hogy úgy mondjam – még békeállapotban volt. Ma már sokkal nehezebb és valószínűleg jelentősen drágább is lenne a beszerzés, mert mindezekből jelenleg hiány van, vagy hosszú sorbanállás alakult ki.

Újjászületőben a magyar hadiipar. Hogyan látja tábornok úr a Magyar Honvédség és a létrejövő hadiipari vállalatok közötti együttműködés lehetőségét?

– Olyan katonai és hadiipari centrumok és háttér létrehozásán dolgozunk, amelyek egymásra épülnek, és biztosítják, hogy a Magyar Honvédség lehetőleg minden körülmények között hazai eszközökkel legyen ellátva, ne függjünk másoktól. Ugyanakkor – a lehetőségek szerint – a folyamatot megrendelést is biztosítani kell ezen

centrumok számára, vagyis tulajdonképpen egy önfenntartó szisztémát szeretnénk kialakítani. Ennek egyik nagyon fontos eleme az önálló lőszergyártó kapacitás létrehozása Várpalotán, mert Európában mára lőszerhiány alakult ki.

A Balkán és a balti légtér mellett várható-e újabb NATO-vállalás? A csádi misszióval kapcsolatos aktuális kérdésekről is szívesen hallanánk néhány szót.

– Magyarország biztonsága szempontjából elsődleges fontosságú a Balkán helyzete. A magyar katonák legnagyobb létszámában a KFOR-ban és az EUFOR-ban állomásoznak. Hazánk számára nagy megtiszteltetés – és az EU-s elnökségre készülve kiemelt jelentőséggel bír –, hogy az EUFOR ALTHEA műveletét 2024-ben magyar tábornok, dr. Sticz László vezérőrnagy vezeti. A KFOR vonatkozásában éveken át elmondható volt, hogy „nyugodt” misszió, jó lehetőséget biztosít a nem-

zetközi tapasztalatok megszerzésére, bővítésére és a tanulásra. De egy ilyen misszió is egy pillanat alatt veszélyessé válhat. A tavaly májusban történtek is arra emlékeztetnek mindannyiunkat, hogy a Balkánt nem véletlenül hívták egykor „Európa lőporos hordójának”. A magyar kormány álláspontja az, hogy ott kell kezelni, megállítani a problémákat, ahol azok keletkeznek. Ezért irányul részünkről kiemelt figyelem a Száhel-övezetre, azon belül is Csádra, ahová a magyar kormány komplex (diplomáciai-mezőgazdasági-fejlesztési és védelmi lábakon álló) támogatási csomagja keretében önálló magyar missziót tervezünk. Rendelkezünk az Országgyűlés jóváhagyásával, és ha a csádi kormányzat felkérése megérkezik, a tevékenységünk a helyi magyar érdekeltségek, projektek védelme mellett olyan biztonságos környezet elősegítése lenne, ami garantálná azt, hogy maga az ország továbbra is a térség legstabilabb országa maradjon. *Kiss Dezső*

Segítség egy gombnyomással!

G O N D ● S Ó R A

Igényelje a Gondosórát,
hogy biztonságban tudhassa
idősebb szeretteit a nap 24 órájában!

Magyarország Kormánya fontos feladatának tekinti, hogy gondoskodjon 65 év feletti honfitársainkról. A **Gondosóra** egy korszerű, díjmentes jelzőeszköz, amelyhez egy éjjel-nappal elérhető diszpécsterszolgálat kapcsolódik, így az idősek szükség esetén egyetlen gombnyomással jelezni tudják, ha segítségre van szükségük.

www.gondosora.hu

Tel.: +36 1 445 00 80

OKTATÁSTÓL A FEGYVERGYÁRTÁ

Kevesen tudják, de az újjáéledő magyar hadiipar és fegyvergyártás egyik legfontosabb központja éppen Csongrádon működik. Pedig a természeti szépségeiről híres dél-alföldi kisvárosban nincs fegyvergyár, gyárból is alig akad, és még csak honvédségi alakulat sem diszlokál. A rendszerváltás idején azonban – magánereőről – létrejött a puskaműves képzés-oktatás, ami három és fél évtized alatt a nemzeti fegyvergyártás oktatóközpontjává erősödött.

Csongrád főutcáján autózva, nem sokkal a városközpont előtt, a híres dél-alföldi platánok árnya alatt nyílik a Dob utca, és már messziről szembeötlik a természetes környezetbe beleillő sárgás-zöldes, ultramodern épület. Nem, az épület nem ökoiskola, bár kinézetre az is lehetne. Ezt az iskolát Diana Fegyvertechnikai Technikum és Kollégiumnak hívják, bár a homlokzaton mégis egy viszonylag új név olvasható: Nemzeti Fegyvergyártási Oktatási Központ, rövidebb és népszerűbb nevén, a NE-FOK. Tavaly májusban nyitotta meg kapuit az új intézmény, amelyet mintegy 2,4 milliárd forint nemzeti forrásból, több minisztérium bábáskodása mellett hoztak létre. Magyarország

első és máig egyetlen, fegyvergyártást oktató intézményét egy üresen álló, egykori általános iskola épületének teljes rekonstrukciójával valósították meg, mintegy hét hónap leforgása alatt. A munkálatok magukba foglalták a tantermek, a tanszobák, a tornaterem, a konyha, az étterem, a gépészeti és egyéb helyiségek, valamint a vizesblokkok teljes körű felújítását, a belső átalakításokat, illetve az energetikai korszerűsítést is. Tavaly májusban, az átadóünnepségen Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter az új intézmény létrejöttét méltatva kijelentette: „az újonnan kialakított korszerű iskolaépület nélkülözhetetlen szerepet tölt be a magyar hadiipar fejlesztésében”.

És valóban, a katonai jelenlét már a főbejáratnál szembeötlik

A „portán” két harmadéves, egyenruhás kadét várja a vendéget. Az üvegajtó előtt egy gépágyú, beljebb pedig egy Lynx gyalogsági harcjármű makettje fogadja a látogatót. „A fegyvertechnikai középiskolát a nyolcvanas évek végén a szüleim alapították. Akkoriban erdő- és vadgazdálkodással kapcsolatos szakképzés folyt az intézményben. Később, édesapám halála után a testvéremmel átvettük a stafétabotot. Bővítettünk a képzési területen, és elkezdtünk fegyverekkel, fegyveres oktatással is foglalkozni.” – kezdi a napjainkban mintegy 40 oktatóval működő intézmény történeti háttérének ismertetését Bozó Gábor igazgató.

SIG – CSONGRÁDON

Bozó Gábor, a NEFOK igazgatója

Mint elmondta, a kezdeti két osztály beindítása után évről évre fejlődtek, amihez nagyon sok segítséget kaptak, elsősorban Németországból. „Az évek során egyre elmélyültebb lett az oktatási anyag, a tanárok és a tanulók szinte az ország minden részéből érkeztek hozzánk” – hangsúlyozza Bozó Gábor, aki azt is elmondja, hogy már a kezdetekkor nagy hangsúlyt fektettek a vadászfegyverek gyártásával és javításával, a fegyverműszerészettel és a fegyveroptikákkal kapcsolatos képzésekre. „Kialakítottuk a fegyvergyártó és -javító műhelyünket, ahol már alkatrészeket és komplett egyedi fegyvereket is tudunk gyártani. Így jutottunk el odáig, hogy a Mauser 98 rendszer alapján, egyedi igényeknek megfelelő ismétlőfegyvert is elő tudunk állítani.” – hangsúlyozza Bozó Gábor. A puskamesterség mellett az oktatásban megjelent a fegyver- és alkatrész javítás, majd később a fegyvergyártás tudománya. Egy idő után a honvédség is felfigyelt a képzőhelyre, amellyel a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem intézményesítette a kapcsolatot. Vendégtanárok jöttek előadni, például Fecsó László alezredes, aki – nyugalományba vonulása óta – közel másfél évtizede tanít főállásban a csongrádi intézményben. Emellett a technikum hallgatói a szomszédos szentesi alaku-

latnál kaptak szakmai képzéseket, de jó „katonai” együttműködés alakult ki a tatai és a hódmezővásárhelyi dandárral is. „Ugyanakkor mi is besegítettünk az egyetemi oktatásba, hiszen nálunk lehetett komoly gyakorlati oktatást végezni, ami a Zrínyi-egyetem tanárainak és hallgatóinak egyaránt hasznos volt.” – hangsúlyozza az igazgató.

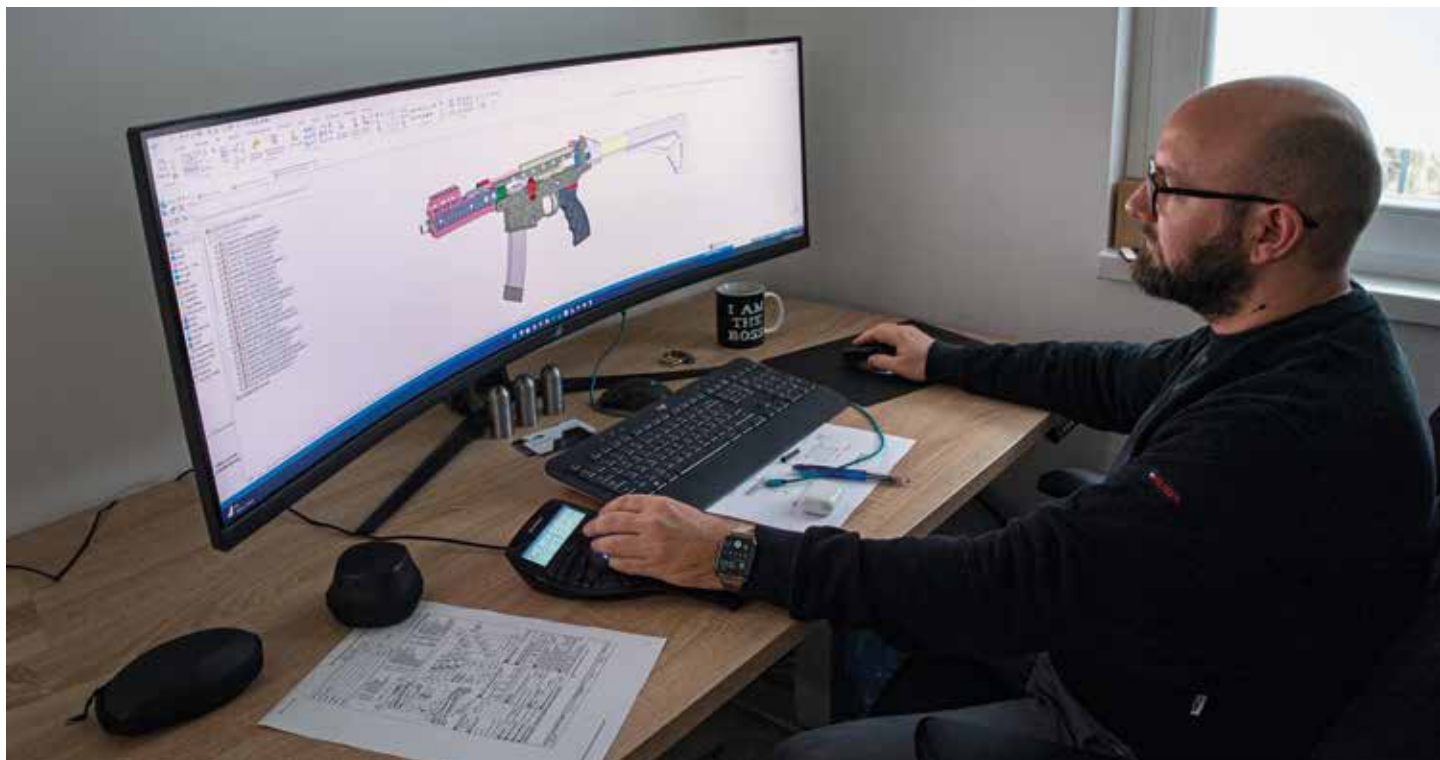
Fordulat – haderőfejlesztés

Az igazi fordulat azonban bő tíz évvel ezelőtt kezdődött, amikor a kormány a Magyar Honvédség fejlesztéséről és a hazai hadiipar újjáépítéséről határozott. A csongrádi technikum a Bozó család bölcsességének, szorgalmának

Oktatás, fegyvergyártás

A több évtizedes oktatói és kutatói munka újabb eredményeként 2020-ban Csongrádon létrejött a Gestamen Kutatás Fejlesztés Zrt., amelynek szakemberei az elmúlt években kézilőfegyver-családot fejlesztettek ki – pisztolytól a géppuskáig. „Jelenleg hat tagja van a lőfegyvercsaládnak, amelyek teljesen magyar fegyverek, és mindegyikben van olyan fejlesztés, aminek a szabadalmát is bejegyezték” – hangsúlyozza Bozó Gábor, aki a vállalat vezérigazgatói pozícióját is betölti. A Gestamen fegyvercsalád jelenleg fejlesztési szinten áll, aminek lényege a folyamatosság, ahhoz pedig idő kell. „A mi fegyvercsaládunknak kiváló komplementer elemei vannak. A saját brand előnye éppen az, hogy magunknak kezdünk el gyártani, ezzel gazdaságilag is sokkal jobban járunk. Ha szétnézünk Európában, gyakorlatilag mindenhol zajlik a saját fegyverek gyártása, ami még jobban felértékelődik, ha napjaink biztonságpolitikai történéseit figyeljük. Ha saját fejlesztésű fegyverekkel és hazai gyártással rendelkezünk, senkitől nem függünk többé ezen a területen. Ez hihetetlenül nagy előnyt jelent.” – szögezi le Bozó Gábor. Ha mindehhez hozzátesszük, hogy a vidék megtartóképesége szempontjából nagyon fontos a munkakerő képzése, és hogy az új gyártási lehetőségek kialakítása egyéb ipari beruházásokat is a térségbe hozhat, akkor kijelenthetjük, hogy a magyar hadiipar létrejötté mindnyájunknak érdekében áll.

és kitartásának köszönhetően ekkor már fent volt a hazai szakképzési intézmények „térképén”. Ismerték és elismerték az itt folyó oktatási tevékenységet. Szinte adta magát, hogy a három évtizedes lejtmenetbe kerülő hazai katonai oktatás hiánypótlása kapcsán figyelembe vegyék, és támaszkodjanak bázisára. Ráadásul a kormányzati döntések jóvoltából a Csongrádtól alig 25 kilométerre lévő Kiskunfélegyházán épült fel a kézilőfegyver-gyár, amelynek komoly szakemberekre volt szüksége. „Amikor elkészült a kiskunfélegyházi gyár, az első 60 technikustólünk vették fel.” – mondja büszkén Bozó Gábor, ami gyakorlatilag két komplex technikum oszta munkába állását jelentette. A technikum jelenleg fegyverműszerész technikus, fegyvergyártó szaktechnikus, fegy-

vergyártó mester, erdésztechnikus és legújabban fegyveroptikai szaktechnikus képzést nyújt a hallgatóinak, ami mára 16 osztályt és mintegy 315 diákot jelent, immár az új, ultramodern épületegyüttesben. „Az oklevél átvétele után végzőseink jelentős része azonnal elhelyezkedik valamelyik hadiipari vállalatnál, de sokan a honvédségnél vagy a rendőrségnél kezdik meg a karrierjüket.” – mondja az igazgató, aki hozzáteszi: nappali és felnőttképzési rendszerben is folyik az oktatás. Bozó Gábor kiemeli, hogy egyre népszerűbb az intézmény, túljelentkezés van. Mindez a reménybeli jó szakmának, a kiváló oktatási feltételeknek és a jó minőségű kollégiumi ellátásnak is betudható. Az ország szinte minden szegletéből érkező hallgatóknak a tanulásra, a sportolásra és a szabadidő

minőségi eltöltésére is kiváló feltételek állnak rendelkezésükre. Emellett a jövő szempontjából az is fontos, hogy a technikum stratégiai együttműködési megállapodást kötött a kecskeméti Neumann János Egyetemmel, így azok a végzősök, akik tehetséget éreznek magukban, továbblépve felsőfokú képesítést is szerezhetnek a szakmájukban. Egy ilyen egyetemi diploma pedig automatikus belépés lehet a magyar hadiipar legperspektívikusabb munkahelyeire is. „Úgy gondolom, hogy a Diana Fegyvertechnikai Technikum és Kollégium Nemzeti Fegyvergyártási Oktatási Központban minden szempontból adottak a feltételek az európai színvonalú duális oktatáshoz, illetve az itt megszerezhető tudás és végzettség megszerzéséhez” – összegzi véleményét Bozó Gábor igazgató. K. A.

SZERENCSES DÁTUMOK

Alottójátékokat kedvelők körében gyakori, hogy születési, házasságkötési dátummal vagy akár más, az életükben fontos időponttal próbálnak szerencsét. És valljuk be őszintén, ezek a számok sokszor valóban szerencsét hoznak, hiszen sokan lettek milliósok csupán kedvenc számaik megjátszásával.

A szerencsejátékok történelme több évezredes múltra tekint vissza: egyiptomi leletek alapján a sorsjátékok már több mint ötezer éve léteznek.

A jelenleg legismertebb számsorsjáték Magyarországon az ötös lottó, melyről az 1956-os forradalom leverését követően vélhetően „hangulatjavító” intézkedésként döntöttek az akkori tisztségviselők. Az indulástól mindössze hat hetet kellett várni az első öt-

talátalos szelvényre, amelyet egy 66 éves, négygyermekes özvegyasszony adott fel, és ezzel megnyerte az akkor álmnyereménynek számító 850 000 forintot. Özv. Ring Sándorné egyúttal egy máig tartó hagyományt indított el azzal, hogy a saját és négy gyermeke korát játszotta meg.

Az elmúlt közel 60 évben számos hihetetlennek tűnő történettel találkozhattunk. 1960-ban egy soroslón három szelvény nyert, mégis valójában két nyertes örülhetett a szerencséjének. A két játékos közül ugyanis az egyik két alapjátékkal és mindkettőn ugyanazokkal a számokkal játszott. A boldog kétszeres nyertes, Kovács Ildikó több mint egymillió forinttal lett gazdagabb a 6, 11, 53, 59, 83 számokkal.

1963-ban egy villanyszerelő egymaga 101 szelvényvel játszott, melyek közül mind nyert, és bár egy telitalátalos sem volt közte, így sem járt rosszul: összesen 1 millió 65 ezer forintot jelentett számára a 11 darab négytalátalos, a 60 darab háromtalátalos és a 30 darab kéttalátalos.

A XX. század vége felé a változó játékosigények miatt a számsorsjátékok hazai palettája számottevően átalakult. A szerencsejátékosok már gyakoribb sikerélményt igényeltek, és erre válaszul több számsorsjáték is megjelent a piacon, olyanok is, amelyek sorsolását naponta tartják, vagy amely a hagyományokra építve dátum tematikájú.

Lottósorsolás 1959-ben

KÉT DERBYFUTAM A KINCSEM

Az idei esztendő a sport éve lesz Magyarországon. Szurkolhatunk honfitársainknak az olimpián, biztathatjuk nemzeti válogatottunkat a labdarúgó-Európa-bajnokságon és a lovassport szerelmeseire is jelentős események várnak, hiszen most ünnepeljük a verhetetlen csodakanca, Kincsem születésének 150. évfordulóját. Az idei évet a világhírű versenyló sikereinek felidézéséhez kapcsolódó események fogják átszőni és emlékezetessé tenni. Július 7-én rendezik a Magyar Derbyt, és Magyarországon tartják a Donau Derbyt is augusztus 4-én. Így 2024 egy újabb sportdiplomáciai sikert jelentő lóversenyszezon lesz a Kincsem Parkban, amely remélhetőleg sok hazai sportsikert is hoz.

Az idei programok sorában újdonság és a Kincsem Park vezetése által elért sportdiplomáciai siker, hogy 2024-ben magyar földön futják a 156 esztendő múlttal rendelkező Osztrák Derbyt, ami a versenynaptárban Donau Derby néven szerepel. A magyar és az osztrák történelem több évszázados kapcsolata erősen meghatározta a két nemzet sportpolitikáját és azon belül is a lóversenysportot. Magyarországon a lóversenyzés nyugati mintáját gróf Széchenyi István és báró Wesselényi Miklós honosította meg. Maga a lósport a lovgálás egyik ága, amelyben a sikeresség, vagyis a győzelem elsősorban a ló tehetségén múlik, mivel a zseké „csak” irányítja az állatot.

Az 1867-es esztendő nemcsak az Osztrák-Magyar Monarchia létrejötte miatt fontos dátum a számunkra

Abban az évben futották le ugyanis először a bécsi Freudenauban az Osztrák-Magyar Monarchia Derbyt. A klasszikus, 2400 méteres távú futam a hároméves angol telivér mének és kancák versenye. Harmadikként jött létre Európában az angol Epsom Derby (1780) és a Francia Derby (1836) után. A Monarchia nemcsak a gazdaságnak, de a magyar lóversenysportnak is elhozta az aranykort. A magyar főurak számára is hatalmas rangot és presztízszt jelentett az Osztrák Derby megnyerése. 1877-ben Kincsem az Osztrák-Magyar Monarchia Derbyt is megnyerte, nem kis hírnevet szerezve ezzel Magyarországnak. A csodakanca sikere után a magyar klasszis lovak és lovasok szinte nyerni mentek a sógorokhoz, így tett többek között

Patience (1905), a háromszoros Király-Díj-győztes Rascal (1910) és Pázmány (1919). A sokszoros győztesek között találjuk például Esch Győzöt, aki 12 derbyt és több mint 200 klasszikus versenyt nyert és Janek Gézát, aki a századelő Budapestjének ünnepezt zsekéje volt.

Az első világháborút lezáró trianoni szerződés nemcsak az országhatárokat, de a magyar lóversenysportot is alaposan megnyirbálta, viszont itt volt a történelmi lehetőség az első saját önálló Magyar Derby létrehozására, amit 1921-ben az a Vatinus nyert meg,

Kincsem (Emil Adam festménye, 1878)

PARKBAN

Folyamatosan fejlődik a Kincsem Park

Egyedi és különleges része Budapestnek a Kincsem Park. A közel 100 hektáros létesítmény 1925-ben épült és akkoriban Európa legmodernebb lóversenypályájának számított. A megnyitótól egészen 2000-ig galoppversenyeket tartottak itt, de bő három éven át szüneteltették a futamokat. 2003-tól azonban visszatértek a versenylovak a Kincsem Parkba, 2004-től ügetőversenyeken is szurkolhattak a nézők, 2005. július 3-tól pedig már, mint multifunkciós rendezvényhelyszíneként is felkerült a főváros térképére.

Az évek során a park üzemeltetői komoly fejlesztéseket hajtottak végre a területen, a galoppversenyeket már szintetikus pályán tartják, amely minden évszakban optimális futófelületet biztosít, a gyep pályáról automata öntözőrendszer gondoskodik és egy kis tavat is kialakítottak a területen. Az évek alatt, a fogathajtó pályával és a régió legmodernebb agárpályájával bővült a Kincsem park, így galopp és ügető versenyek mellett már profi agárversenyeket is láthat a közönség.

aki előtte istállótársa, Balbinus mögött második lett az Osztrák Derbyben. Az Osztrák Derby megnyerésének igazi romantikája egészen a rendszer-váltásig tartott. A XX. század legjobb lova, Imperiál 1963-ban előbb megnyerte a nyugat-európai lovak elől az Osztrák Derbyt, majd győzött pár hétre rá a Magyar Derbyben is. Magyarország az utolsó Osztrák Derby-nyerőket Andor (1980) és Turbó (1981) „személyében” adta.

Donau Derby – Szimbolikus elnevezés

A futam neve, a Donau Derby sokkal többet jelent, mint egy szimbolikus elnevezés. A két állam földrajzi elhelyezkedéséből adódóan a Duna folyó stratégiai jelentőségű, összeköti és meghatározta a két ország elválaszthatatlan történelmi sorsát is.

A derby szó a versenyek versenyét jelenti. A derby a Föld minden országában jól csengő elnevezés, amit mindenki ugyanúgy és pontosan ért. A derby a legfontosabb verseny az an-

gol telivérek számára, amit minden tenyésztő, tulajdonos, tréner és lovas életében legalább egyszer szeretne nyerni. Derbyből minden országban csak egy van, így egyszeri és megismételhetetlen esemény a ver-

senylovak számára. Ezért is hatalmas szenzáció, hogy idén két derbyfutamot is rendeznek a Kincsem Parkban. Ezt a sporttörténelmi pillanatot mindenkinek látnia kell 2024 nyarán!

Krebs András

A galopp csoport Messije, a világklasszis Frankie Dettori nyerte a legnagyobb futamot a Kincsem Parkban 2023-ban

A „CSATATÉR KIRÁLYA” IS MEGTA

Különbségek a Panzerhaubitze 2000HU és a D-20 között

Bartók Barnabás alezredes jelenleg Székesfehérváron, az MH Szárazföldi Parancsnokság Fegyvernemi Főnökségen kiemelt főtiszt (tüzér) beosztásban látja el munkáját. Az új tüzérségi eszközök beérkezésekor ő volt az MH 25. Klapka György Lövészdandár 101. Tüzérosztályának parancsnoka. Arra kértük, mutassa be olvasóinknak a PzH 2000 önjáró tarack képességeit, és hasonlítsa össze ezeket a korábbi eszközökkel.

Alezredes úr! Milyen volt a PzH 2000 fejlesztőivel a közös munka?

–A PzH 2000 beszerzése során nem a már a Bundeswehnról használt lövegeket vette meg a Magyar Honvédség. Ezek új gyártású eszközök, bizonyos területeken a magyar igényeknek megfelelő specifikációkkal gyártották le őket. Még a gyártási folyamat megkezdése előtt egy ötfős csoport a tüzérosztály állományából kiutazott Németországba, Kasselbe a KMW (Krauss-Maffei Wegmann) vállala-

lathoz, és az ottani szakmai személyzettel együtt döntötték el, hogy milyen belső és külső átalakítások szükségesek. Maga az eszköz ezzel nem változott meg, de például a küzdőtérben bizonyos szerkezeti elemeket, tárolórekeszeket másképp alakítottak ki. Az állomány felszerelésére szolgáló külső tárolórekeszekre is a tüzérosztály tagjai tettek javaslatokat a gyártó felé, így már ezekkel készültek el az új eszközök. Ilyen újdonság például, hogy a löveg tornyán, a jobb oldalon van egy tárolóláda, mely az állomány háromnapos zsákjának és felszereléseinek tárolását biztosítja. Ez hermetizálható, így szennyezett környezetben is megtartja funkcionalitását,

illetve az eszköz hátuljára is felerősítettek egy dobozt, amelyben a vegyi mentesítő készletet, valamint a kezelők táborig elhelyezését szolgáló felszereléseket – például az egyéni sátrakat, hálózsákokat – tárolják.

A fegyverrendszerhez tartozó tűzvezető rendszer pontosításában, fejlesztésében is részt vett a tüzérosztály és a Honvéd Vezérkar részéről delegált tüzér szakember. A Magyar Honvédség a KMW saját iC2 Artillery tűzvezető rendszerét vásárolta meg, amit már Katar és Horvátország is rendszerbe állított, más fantáziánéven. Az éleslövészetek során a KMW vállalat iC2 Artillery tűzvezető rendszer fejlesztéséért felelős szakemberei mindig jelen vannak, az adatokat folyamatosan rögzítik, a felmerülő javaslatokat, illetve igényeket beépítik a szoftverbe. A Magyar Honvédség tüzér szakállományától sok visszajelzést kapnak, melyek nagyban támogatják az eszköz képességnövelését. A felhasználói felület magyar és angol nyelvű. A szakfordítás elkészítésében hatalmas munkája van a tüzérosztály állományának, mert korábban

NULTA A GYORS MANŐVEREZÉST

csak német, illetve angol nyelven volt elérhető a felület. A Magyar Honvédség és a szoftver fejlesztői lehetővé szeretnék tenni a közeljövőben az ASCA (Artillery Systems Cooperation Activities) rendszerhez való csatlakozást. Ennek az a lényege, hogy a különböző nemzetek tűzvezető rendszereit egyetlen közös nevezőre hozzák. A protokollokon keresztül a különböző nemzetek képesek együttműködni, így ezen a területen is növekszik az interoperabilitás. A tűzvezető rendszernek meghatározott üzenetsomagokat kell fogadnia és továbbítania, ez képessé tesz bennünket arra, hogy bármely szövetséges nemzettől tudunk digitális úton tűzkérést fogadni és küldeni, amely csatlakozott ehhez a programhoz.

A tűzérszaktály szakmai képességét dicséri, hogy a Bundeswehr 10. páncélososztály 131. tüzérszázalójával előnyös együttműködést alakított ki több nemzetközi és hazai gyakorlaton. Ennek az alegységnek a bázisán 12 fő hat hónapos lövegkezelői és lövegparancsnoki képzésen vett részt, melyen a német kollégák a magyar tüzérek motivációjáról és tüzérszakmai képességéről egyaránt pozitívan nyilatkoz-

tak. Hasonlóan gyümölcsöző együttműködés valósult meg a horvát PzH 2000 osztállyal is, ahol harcjárművezető- és lövegkezelő-képzésen vettek részt az osztály honvédjei.

Miért rendkívül fontos a megnövekedett mobilitásképesség?

– A PzH 2000 kezelőszemélyzetének létszáma 5 fő, a D–20 esetében egy vontatott ágyútarackot a Magyar Honvédség 8 fővel üzemeltetett. A PzH 2000 rendelkezik páncélvédelemmel, amely a kézifegyverek és az ellenséges tüzérség repeszhatásai elől védi a kezelőszemélyzetet, a fő ereje azonban a mobilitás képességében mutatkozik meg.

A D–20-hoz és a régi 2Sz1 önjáró technikához képest már minden egyes lövegnek van saját navigációs rendszere, ami nemcsak helyzetmeghatározó képességet jelent, hanem giroszkópok is rendelkezésre állnak, ezzel minden önjáró löveg automatikusan tudja tájolni önmagát. A tüzérszaktályok nem látják a célt, hanem a tüzérfelderítőktől kapott céladatok, célkoordináták alapján számolják ki azt, hogy a csöveknek milyen irányban és milyen emelkedési szöggel kell állniuk. A GPS-ek biztosít-

ják a helymeghatározást, a giroszkopikus eszközök pedig azt szolgálják, hogy automatikusan tudja a cél irányába fordítani magát a lövegtorony. A régi eszközöknél a tüzelőállás koordinátáit bemérőeljárásokkal, analóg műszerekkel kellett megállapítani. Korábban nem is mindegyik eszköznek volt meghatározva az álláspontja, az akkori hatlöveges rendszerrel általában a harmadik eszközt jelölték ki vezérlőveggnek, és annak földrajzi koordinátái alapján kalkuláltak. Kiszámolták, hogy a vezérlővegghez képest a többi tüzérszaktály csövet mennyire kell közelíteni vagy távolítani a pusztítandó cél szélességének megfelelően. A számítások pontossága nem változott, a különbség a gyorsaságban rejlik. Most ugyanis nem kell manuálisan számolni a lövegek koordinátáját, és nem kell minden egyes löveget külön tájolni, így nagyon sok időt meg lehet takarítani. Egy nem előkészített tüzelőállás elfoglalása esetén a D–20-as tüzérszaktálynál 16–17 perc volt a kiváló normaidő, míg a PzH 2000-nél 2–3 perc. Az eszköz erőssége, hogy képes menetből megállni és onnan feladatot végrehajtani. Ez a mobilitás nagyon megnöveli az alegységek túlélőképességét.

Fotó: Horváth Sztaniszláv, Kertész László

Névjegy

Bartók Barnabás alezredes avatását követően 1998-ban Hódmezővásárhelyre került az MH 62. Bercsényi Miklós Gépesített Lövészdandárhoz. Ott a közvetlen támogató tüzérszaktálynál szolgált szakasparancsnoki, ütegparancsnoki helyettesi beosztásokban, ahol 2Sz1 122 milliméteres önjáró tarackok voltak rendszeresítve. Ezeknek a technikai eszközöknek a 2004-es kivonását követően a Tatán megalakult vontatott tüzérszaktály ütegparancsnokaként szolgált három évig. Ekkor szállították át két ütegnyi D–20 ágyútarackot Pécsről. 2019-es osztályparancsnoki kinevezéséig számos több, de mindig tüzér beosztásban szolgált. A Panzerhaubitze 2000 (továbbiakban PzH 2000) önjáró tarack 2022-ben érkezett meg. 2023-tól a 101. Tüzérszaktályt átnevezték, ekkor kapta a vitéz Barankay József 1. Önjáró Tüzérszaktály megnevezést.

A PzH 2000 hogyan tevékenykedik az ellentűz-tevékenység során?

-Szinte majdnem minden nemzet rendelkezik olyan lokátorokkal, amelyek feladata, hogy a tüzérség által kilőtt gránátokat detektálják a levegőben, és nagy pontossággal meghatározzák, honnan lőtték ki azokat. Konfliktus esetén az ellenség így fel tudja deríteni a mi tüzérségi eszközeinket is. A radarok rendszerint össze vannak kötve a kijelölt tüzalegységekkel. A modern tüzérségnél mindig kijelölnek egy tüzszakaszt, vagy üteg erejű köteléket, amelynek elsődleges feladata az úgynevezett ellentűz-tevékenység. A mobilitásnak azért van nagy jelentősége, mert a tűzkiváltás után azonnal tüzelőállást kell váltani. Természetesen vállalhat kockázatot a tüzérosztály-parancsnok vagy az előljáró, hogy egy tüzelőállásból több tűzfeladatot hajt végre, így gyorsabban tudja támogatni az adott manőver alegység-harcát. Az általános eljárás azonban az, hogy egy tüzelőállásból nem hajtunk végre egymást követően két tűzfeladatot.

Az orosz-ukrán háború egyik tapasztalata, hogy a szemben álló felek több felderítőeszközt alkalmaznak párhuzamosan. Vannak a röppálya-felderítő lokátorok, amelyek adataira ráerősít egy pilóta nélküli repülőeszköz, hogy az ellenség ott van-e még a korábbi helyén. Az ellentűz-tevékenység miatt törekednek a minél nagyobb mobilitásra, vagyis arra, hogy minél több időt maradjanak az eszközök fedett helyen. Ezért a tüzelőállás-körletben kettő-három tüzelőállást jelölnek ki. Ha van elegendő hely, akkor az a legoptimálisabb, ha minden tüzelőállás-

hoz tartozik egy készenléti hely, ahol a tűzfeladat megkezdéséig a lövegek rejtve maradnak az ellenség légi megfigyelése elől.

Hogyan hatott ez a megnövekedett tüzelőállás-körlet-méret a vezetői bizalomra?

-Törekednek rá, hogy egy tüzelőállás-körletben települt tüzalegység egy tüzszakasz legyen, és ebben a kötelékben alkalmazzák őket az eszközök megnövekedett képessége miatt. Régen a bemérőrajnak és a vezetési pontnak rá kellett látnia minden eszközre, a vontatott lövegeknél nem állt rendelkezésre megfelelő mennyiségű kézirádió sem, így a parancsokat hang útján adták ki. Ezért kisebb helyen összpontosultak - körülbelül 20-40 méterre helyezkedtek el egymástól az eszközök. Mára ezek a távolságok megnövekedtek, minimum 50, de akár több száz méterre is széthúzható a PzH 2000 önjáró tarackok térköze. Az új technikákra való átállás során így a gondolkodás terén kellett leginkább váltani, a készenléti hely és a tüzelőállás közötti távolságok a korábbiakhoz képest nagyban megnövekedtek. A régi rendszerben egy ütegparancsnok-helyettes és egy szakaszparancsnok folyamatosan figyelni tudta az alegység tevékenységét a tűzvezető pontról, ez mára már nem valószínűsíthető meg. Sokkal nagyobb bizalmat kell adni a beosztott szakaszparancsnoki és az altiszti állományoknak, mert ők látják a helyszínen, hogy az adott tüzelőállás megváltozott-e, megfelelő, vagy egy másik tüzelőállásba hajtsanak. Ugyanilyen fontos és önálló szerep hárul rájuk a tüzelőállás-körletek előkészítésében is.

A nagy hatótávolságú tüzérségi eszközök mindig is nagy értékű célnak számítottak az ellenség számára. A D-20 éppúgy kiemelt célpont volt, mint a PzH 2000. Azért fontos, ha az ellenség tudja, hogy önjáró tüzérségi eszközökkel rendelkezünk, mert akkor az ellentűz-tevékenységét ez alapján szervezi. A folyamat a gyakorlatban úgy néz ki, hogy a tűzkiváltás után a szemben álló fél a felderítési adatokat értékeli, és lehet, hogy nem viszonozza azt azonnal, mert tudja, hogy a tűzkiváltást követően 30 másodperc múlva nincs az eszköz a korábbi helyén. Ha pedig mégis azonnal ellentűzet lönek, akkor ezáltal felfedik az ő tüzerszközök pozícióját is. A D-20 esetében ez az állásváltási folyamat 6-7 percet is igénybe vehetett, beleértve a lövegek „harctól tételét”, a lepakolt lőszerke és a felszerelések vontatókra történő felmálházását. Tehát vontatott tüzerszközök esetében megérte megkockáztatni a válaszlövést, a PzH 2000 esetében már sokkal kevésbé.

Mennyire komplex az új rendszer?

-Az új tüzérségi rendszerek - mert nemcsak a PzH 2000 löveg az egyetlen alkotóelem - már kifinomult eszközökből tevődnek össze, ezért tisztában kell lenni a számítástechnikai eszközök kezelésével. Ez a XXI. században nem jelenthet akkora kihívást, a mindennapi életben számos digitális eszközt használunk, ami ebben segítséget nyújt. Ezzel párhuzamosan rendelkezni kell

a régi tüzértudással is, hiszen a külső behatások, zavarások, ellentevékenység miatt, szükség esetén vissza kell tudni nyúlni az alapokhoz. A tüzéralomány tudásánál a régi matematikai, geodéziai ismeretek megvannak, ezért manuálisan is képesek kiszámolni a célok pusztításához szükséges löeleteket, vagy bemérni a harcendi elemek koordinátáit. Bár ez egy időigényesebb feladat, egy ellenséges, a GPS- vagy híradórendszert zavaró tevékenység esetén a manuálisan kiszámolt és végrehajtott lassú tűztámogatás még mindig jobb, mint a nem létező tűztámogatás. Ennek a régi tudásnak a megléte hozza az új képességekhez és kiegészíti azokat, mert egy olyan biztonsági pluszt jelent, amellyel a parancsnokok bármikor számolhatnak. Az ellenséges

célpontok felderítése összetett feladat, magába foglalja a felderítés több spektrumát. A hazai tüzérosztály rendelkezik fog mozgócél-felderítő lokátorokkal, már meglévő képesség a tűzeszköz-felderítő lokátor (röppálya-felderítő), tervben van hangfelderítő eszközök, illetve közepes hatótávolságú, pilóta nélküli felderítő eszközök beszerzése is. Az ezek által biztosított céladatok egy digitális rendszeren át jutnak el a tűzvezető pontokhoz, amelyek osztály-, üteg- és szakaszszinten jelennek meg. A tüzérfelderítők által eljuttatott céladatokat itt dolgozzák fel. Itt születik meg a döntés, hogy az adott célt mennyi tűzeszköz bevonásával kell pusztítani, milyen típusú gránátot, gyújtót és milyen röppályát alkalmaznak arra, hogy a legnagyobb hatás-

fokot ériék el. Ezt követően jut le a tűzfeladat a tűzalegységhez.

A PzH 2000 rendelkezik MRSI (Multiple Rounds Simultaneous Impact) képességgel, ami annyit jelent, hogy egy eszköz által kilőtt öt gránát egy időben csapódik be. Az adott lőtávolság függvényében ennek alkalmazásáról is a tűzvezető ponton születik döntés. Ez a digitális rendszer egy modern rádiókból, számítógépekből és egyéb híradástechnikai eszközökből álló bonyolult háló, amely előkészítéséhez, telepítéséhez és üzemeltetéséhez a híradó és informatikai szakemberek megléte kulcsfontosságú. Ez a felkészített állomány minimum ütegszinten, de akár már a tűzszakaszoknál is meg kell, hogy jelenjen.

A tüzérkatonák hogyan viszonyulnak az új tüzérségi eszközökhöz?

–Véleményem szerint a tüzérosztály katonái rendkívül elhivatottan használták a régi D-20-as eszközöket, és a tüzérség iránti elkötelezettségük nélkül a fegyvernem nem maradt volna fenn. Nagyon sokat köszönhetünk mind a korábbi generációnak, mind azon fiataloknak, akik ezt a képességet a mai napig fenntartották. A PzH 2000 amellelt, hogy egy nagy tűzerejű eszköz, a megjelenésével is erőt sugároz. Az osztály állományán látszik, hogy ajándéknak tekintik az új eszközöket, és nagyon büszkék arra, hogy egy olyan új fejezetnek lehetnek főszereplői, ami a magyar tüzérségi rendszer megújulását jelenti.

34 ÉVE ALAKULT MEG A BAJ EGYESÜLETEK ORSZÁGOS

Egy évforduló mindig emlékezésre és visszatekintésre készít

Egy olyan országos lefedettségű szervezet, mint a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége (Szövetség) esetében a múltidézés nemcsak fontos, de indokolt is, hiszen segít a jövőt megteremteni.

Immáron harmincnégy éve, 1990. február 27-én, Budapesten 68 küldött és 24 meghívott részvételével kezdődött meg a Szövetség alakuló gyűlése, amelyen 18 fővárosi és vidéki szervezet képviseltette magát. Az akkor elfogadott célok a mai napig helytállóak: elhivatottan szolgálják

(szolgáljuk) a honvédelem ügyét, ápolják (ápoljuk) és átörökítik (átörökítjük) a magyar katonai-, fegyvernemi hagyományokat, gondozzák (gondozzuk) a katonai emlékhelyeket és hadisírokat, összefogjuk és összetartjuk a nyugállományú katonák közösségeit, segítjük rászoruló bajtársainkat. További feladatként jelent meg, hogy tagegyesületeink befogadják szervezeteikbe a fegyveres testületeknek a honvédelem ügyével szimpatizáló és azért tenni akaró nyugállományú tagjait, a hasonlóan érző, gondolkodó civileket, továbbá, hogy szervezzék az egyesületek kulturális életét, őrizték, ápolják a katonadalos hagyományokat. Mindeközben a Szövetség

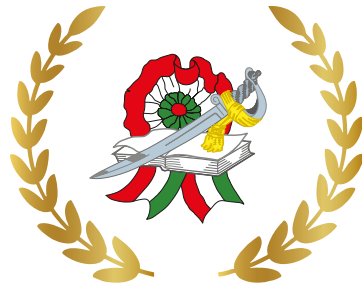
tisztségviselői és a hozzájuk tartozó egyesületek vezetőtestületeinek tagjai önként és térítésmentesen végzik feladataikat.

Jó úton járunk!

Ezt bizonyítja, hogy tagszervezeteink száma, illetve azok taglétszáma évről évre bővül. Jelenleg hét régióban, 89 tagszervezetünk és 4 tagszövetségünk működik. Programjainkkal és találkozóinkkal jelentősen hozzájárulunk a katonanemzedékek közötti kommunikációhoz, mint összekötő híd megteremtéséhez és fenntartásához. Továbbra is élő, folyamatos kapcsolatot ápolunk a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség vezetői álló-

TÁRSI SZÖVETSÉGE

ti az embert, hogy új erőre kapjon

mányával, a honvédség alakulataival. Közös programjaink teszik lehetővé a folyamatos párbeszédet, a kölcsönös és aktuális tájékoztatást egyfelől a haderőfejlesztés aktuális helyzetéről, másfelől a nyugdíjasokat foglalkoztató és érintő gondokról, problémákról.

Igyekszünk kihasználni a különböző állami és egyéb ünnepeket, évfordulókat, országos rendezvényeket arra, hogy a huzamosabb időn keresztül a közösség érdekében kiemelkedően tevékenykedő tagjaink méltó elismerésben részesülhessenek.

Visszatérő programjaink (a küldött-gyűlések, a Szövetség és a tagegyesületek jubileumi évfordulós rendezvényei, a katonanemzedékek és a kisbajtársak találkozói, a kórustalálkozók, az egészségügyi és a sportnapok, a miniszteri, a vezérkarfőnöki

és a helyi polgármesterekkel történő találkozók stb.) kivétel nélkül a 34 évvel ezelőtt megfogalmazott céljainkat szolgálták és szolgálják.

Sokan dolgozunk a jövőért

Tisztelettel kell adóznunk a Szövetség eddigi elnökei: dr. Simon Sándor ny. altábornagy, Kelemen József ny. altábornagy, Sipos Géza ny. ezredes és a jelenlegi elnök, Hazuga Károly ny. altábornagy (és persze az ő munkájukat segítő) menedzseri teljesítménye előtt.

Végezetül szeretném megköszönni a Szövetség tisztségviselőinek, a tagegyesületek vezetőinek, tagjainak – akiknek továbbra is számítunk ötleteikre, az új iránti fogékonyságára – önzetlen, fáradhatatlan munkáját. Köszönjük a partnereink készségét az együttes gondolkodásra, továbbá az általuk időre és precízen, igényesen elkészített munkát, amellyel hozzájárulnak rendezvényeink színvonalának emeléséhez. Köszönjük az eddigi együttműködést és támogatást a Honvédelmi Minisztérium egészének, a Honvéd Vezérkar főnökének, a Magyar Honvédség alakulatai parancsnokainak és az ott szolgálatot teljesítő állományoknak. Továbbra is igényeljük, kérjük támogatásukat, segítségüket, együttműködésüket.

Az évforduló alkalmából szomorú szívvel emlékeznünk kell azokra is, akik már e szép ünnepi alkalomkor nem lehetnek közöttünk.

További jó erőt, egészséget, sikeres, eredményes éveket kívánok valamenynyi bajtársunknak!

Esküdt Lajos
ny. ezredes,
elnök

Mérföldköveink

- 1992-ben megszerveztük és lebonyolítottuk a katonanemzedékek első találkozóját; ugyanebben az évben létrejött a Honvédségi Érdekegyeztető Tanács (ma már Honvédelmi Érdekegyeztető Fórum), amelynek alapító tagja és meghatározó szereplője a Szövetség.
- 1993-ban létrehoztuk a Bajtársainkért Alapítványt.
- 1997-ben jelent meg a Bajtársi Hírlével első lapszáma.
- 2004-ben megalakult a Tanácsadó Testület.
- 2006 óta már van saját honlapunk és Facebook-oldalunk.
- 2017-ben megteremtettük a feltételeit a Szövetség saját halottjává minősítés lehetőségének.
- 2018-ban áttelepítettük a Szövetség emlékparkját Pákozdra, a Katonai Emlékpark-Nemzeti Emlékhely területére
- 2021-ben megrendeztük az első Kisbajtársak Találkozóját Pákozdon.
- 2019-ben és 2021-ben olyan díjakat alapítottunk, amelyekkel minőségi változást értünk el az elismerési rendszerünkben.

Fegyvert, s vitézt éneklünk!

Keresse folyóiratainkat az újságárusoknál és a digitális térben is!

2024/4.
szám

2024/2.
szám

ZRÍNYI KIADÓ

shop.hmzrinyi.hu

A HONVÉD ÉRDEKKÉPVISELETI SZERVEZET SZOLGÁLTATÁSAI

Előző cikkünkben a Honvédszakszervezet Honvéd Érdekképviseleti Szervezetté (HÉSZ) való átalakulásával kapcsolatos legfontosabb mozzanatokat, történéseket mutattuk be. Az átalakulás azonban a szervezet tevékenységében is változásokat hozott. Amellett, hogy az érdekegyeztetések kapcsán igyekszünk proaktív és a lehető legprofesszionálisabb megközelítést alkalmazni, tagjaink részére a HÉSZ, most már mint egyesület szolgáltatásait is bővítjük. Az egyesülettel alakulással előtérbe került a szervezet szolgáltató jellegének erősítése mint új cél.

A HÉSZ elnöksége már az első nyelvényben igyekezett a szolgáltatások értékét növelni, illetve azok körét bővíteni. Az alábbiakban bemutatjuk, jelenleg milyen szolgáltatásokat nyújtunk tagjaink részére, illetve milyen változások történtek, milyen új elemek jelentek meg, továbbá milyen céljai vannak a szervezetnek a jövőre vonatkozóan.

A Honvéd Érdekképviseleti Szervezet tagjainak járó szolgáltatások

Szociális segély (ÚJ)

A szociális segélyt a szociálisan rászoruló HÉSZ-tag kaphatja. A segély összege, a HÉSZ elnöksége januári döntése alapján 50%-kal emelkedett. A szociális segély összege így 15 000 Ft-tól 50 000 Ft-ig terjedhet. A juttatás adómentes és nem szükséges számlával elszámolni. Az igénybejelentő nyomtatványok letölthetők a HÉSZ weboldaláról (www.hsz.hu) nyomtatványok fül alatt.

Jogsegélyszolgálat

Az elmúlt időszakban számos megkeresés érkezett a HÉSZ jogsegélyszolgálatához. Ez a tény megerősíti, hogy a jogi segítségnyújtás – mint szolgáltatás – kiemelt fontosságú, és előreláthatóan az marad a jövőben is, kiemelt figyelemmel a tervezett szolgálati jogviszony szabályozásában, tartalmában bekövetkezett változásokra.

Ingyenes szolgáltatások:

- jogi tanácsadás telefonon, e-mailben és személyesen
- kérelmek, szolgálati panaszok előkészítésében való részvétel

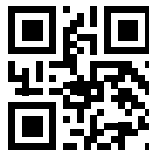
Telefonon történő tanácsadás: Dr. Ka-

rakas Attila ügyvéd. Szerdai napokon 14.00–16.00 óra között, a 02/2/261-73 vagy a 02/2/260-76 HM, illetve a +36 70/334-9697 mobiltelefonszámokon.

E-mailben: jog@hsz.hu **Személyes ügyfélfogadás:** 1087, Kerepesi út 29/b. (HÉSZ, központi iroda), bejelentkezés a 02/2/260-76 HM-, vagy a 06/1/450-03-46 telefonszámokon lehetséges.

Vodafone-kedvezmények

A HÉSZ tagjai számára a szolgáltató kedvezményes díjcsomagot biztosít. A kedvezmények a mobiltelefon-készülékek és -percdíjak árában, valamint a mobilinternet-szolgáltatásban is megjelennek. A kedvezményes szolgáltatások a HÉSZ tagsági kártya felmutatásával, az ország bármely Vodafone-üzletében igényelhetők. Az aktuális díjcsomagok a HÉSZ (www.hsz.hu) és a LIGA Szakszervezetek (www.liganet.hu) honlapján is megtalálhatók, a szolgáltatások fül alatt.

Tagkártya-kedvezményeink

A HÉSZ tagsági kártyával partnereinknél országszerte különböző kedvezmények vehetők igénybe. Az ajánlatok köre folyamatosan bővül. A szolgáltató partnerek listája elérhető a LIGA Szakszervezetek honlapján (www.liganet.hu), a szolgáltatások fül alatt.

Kedvezményes üdültetés

A hajdúszoboszlói Panoráma Wellness Apartman Hotelben két darab négy-személyes delux kategóriás apartman várja a Honvéd Érdekképviseleti Szervezet vendégeit, akik a wellness-szolgáltatásokat (szauna, jakuzzi, medence) és a mélygarázst is térítésmentesen

vehetik igénybe. További információk a HÉSZ honlapján, a www.hsz.hu/rolunk/udules link alatt található.

A LIGA Szakszervezetek konföderáció tagjaként a HÉSZ Magyarország szinte valamennyi turisztikai régiójában tud kedvezményes üdülési lehetőséget biztosítani. Részletek, a LIGA Szakszervezetek honlapján (www.liganet.hu), a szolgáltatások fül alatt.

Signal IDUNA csoportos élet- és balesetbiztosítás

A HÉSZ minden tagja részére alanyi jogon speciális csoportos élet- és balesetbiztosítást nyújt. A biztosítás díját a befizetett tagdíj már tartalmazza. A baleset tényét be kell jelenteni a HÉSZ Központi Irodának a SIGNAL IDUNA Biztosító szolgáltatási igénybejelentő nyomtatványának kitöltésével (www.hsz.hu/rolunk/szolgáltatások).

Munkavállalói felelősségbiztosítás – segélyezési alap (ÚJ)

A munkavállalói felelősségbiztosítás-szolgáltatást 2024. január 1-jével a HÉSZ Elnöksége újraszervezte. A felelősségbiztosítási szolgáltatás helyett létrejött egy segélyezési alap SZIGNÁL néven. Az alapból a tag részére gondatlan károkozási események bekövetkezéséből származó kártérítési kötelezettsége esetén maximum 400 000 Ft összeg/fő/kár fizethető. A károkozás tényét 5 napon belül be kell jelenteni a HÉSZ Központi Irodának (iroda@hsz.hu) küldött előzetes kárbejelentéssel. A kártérítés kifizetéséhez a kártérítési kötelezettséget megállapító, jogerős munkáltatói határozat megléte szükséges. A segélyezési alapból történő – fentiek szerinti – kifizetést mint szolgáltatást a befizetett tagdíj tartalmazza.

za, az alapján alanyi jogon jár minden HÉSZ-tag részére.

Temetési segély

A HÉSZ tagja kaphatja, ha közeli hozzátartozója (házastárs, élettárs, gyermek, szülő) elhalálozik. A temetési segély összege 38 650 Ft, amely adómentes és nem kell számlával elszámolni.

Egészségpénztári támogatás (Új)

A HÉSZ Elnöksége januárban döntött arról, hogy ez év július 1-től kezdődően a befizetett tagdíjakból egészségpénztári hozzájárulást (egyszeri- és rendszeres) biztosít minden egészségpénztári tagsággal rendelkező tagja részére, az általuk igénybe vett egészségpénztárnak történő utalással. Egyszeri 5000 Ft támogatást igényelhet mindenki, aki

belép a HÉSZ-be és egészségpénztári tag, illetve HÉSZ-tag és belép egy egészségpénztárba, vagy 2024. július hónapban, aki HÉSZ- és egészségpénztári tag is egyben. Ezt követően automatikusan havonta, rendszeres 500 Ft támogatás jár minden fentebb jelzett módon regisztrált HÉSZ-tagnak. A támogatás kifizetésének alapfeltétele az igénylőlap kitöltése, és a HÉSZ Központi Irodának (iroda@hsz.hu) történő megküldése. További információ a HÉSZ honlapján, a következő linken található: https://www.hsz.hu/hsz-hir/egeszsegpenztari_tamogatás_240301.

A HÉSZ számít önre, és ön is számíthat ránk!

Információ- vagy segítségkérés esetén keresse irodánkat az alábbi elérhetőségek bármelyikén:

telefon: HM 261-73,

városi telefon: 06 1/450-0346,

e-mail: iroda@hsz.hu,

web: <https://www.hsz.hu/>

levelezési cím: 1581 Budapest, Pf. 65.

ügyfélfogadás: 1087 Budapest, Kerepesi út 29/b.

Munkaidőben, szerdai napokon meghosszabbított ügyfélfogadási idővel.

Segíts, hogy segíthessünk!

Adója 1%-ának a Katonák a Törvényességért és a Jobbiztonságért Közhasznú Alapítvány részére (adószám: 18090044-1-41) történő felajánlásával segítheti a rászoruló társaink megsegítését.

Dr. Hajdók
Marcell

50 ÉVES A BPNYKLUB NŐTAGOZATA

A „Vidám Csajok”
fiatalos lelkesedéssel
készülnek a jubileumi
fellépésükre

**Kezdetben a hölgyek is csak ott akartak lenni,
ahová férjeik is szívesen jártak**

Az MH Budapesti Nyugállományúak Klubjának (BPNYKLUB) 29 tagozata közül az idén tavasszal az 50. „születésnapját” ünneplő Nőtágozat évtizedek óta az egyik legaktívabb és legösszetartóbb. Ám történetük ennél korábban kezdődött, és eltért a többi – férfiak által létrehozott – fegyvernemi és más tagozatokétól.

Molnár Gyuláné Klári csaknem két évtizede, 2006-tól a Nőtágozat elnöke. Életkoránál fogva természetesen nem lehetett ott a kezdeteknél, de amióta tagja ennek a kollektívának, nagy figyelmet fordított a tagozat múltjának, jelentősebb eseményeinek megőrzésére. Így cseppet sem okozott gondot számára, hogy az 1974. évi megalakulás előtti éveket is felidézze.

– 1961-ben az MN Központi Klubjának Váci utcai székházában (Tiszti Ház) megalakult az MH Budapesti Nyugállományúak Klubja. Kezdetben csak a férfiak, a nyugállományú katonák jártak oda, a feleségeik pedig otthon, vagy egymás társaságát keresve várták haza a férjeiket. Hazatérve látszott rajtuk, hogy jól érezték magukat ezeken az összejöveteleken. Egy idő után néhány asszony

összefogott, és „kerülve a feltűnést” a klubterem egyik félreeső asztalához ülve részesei lettek a zenés, kulturális programoknak. Tapasztalataikat megosztották katonafeleség barátnőikkel, ismerőseikkel, s egyre többen csatlakoztak a társasághoz. Böven akadt közös témájuk a főzéstől a kézimunkán át az unokákkal kapcsolatos történetek megosztásáig. 1974. május 6-án érkezettnek látták az időt, hogy ők is önálló tagozatként legyenek részesei a klub életének. Ez egyben lehetőséget biztosított az érdekvédelem, családsegítés, segélyek, beteglátogatások, temetések kapcsán felmerült teendők intézésének segítésében is. A tagozattá válástól kezdve már nemcsak a katonafeleségek, hanem az akkori honvédségi polgári alkalmazottak is csatlakoztak, sajnos

ekkor már kezdett aktuálissá válni a katonaozvegy családi állapot fogalma is. 1978-ban a Váci utcai Tiszti Ház eladását követően a nyugállományúak klubjának részeként a tagozat a Stefánia úti Nyári Tiszti Házban (jelenleg Honvéd Kulturális Központ) folytatta tevékenységét. Akkor már a taglétszám elérte a 180 főt, ami a Covid19-világjárvány és az életkor emelkedésével járó betegségek miatt sajnos folyamatosan csökkent. Jelenleg 61 fő a tagozat létszáma, akik között három férfi is van. Az eltelt fél évszázadban nyolcan érdemelték ki a Klub Örökös Tiszteletbeli Tagja címet: dr. Spáczai Hedvig, Vida Jánosné, Molnár Mihályné, Horváth Jánosné, Kovács Imréné, Paulin Béláné, Lakatos Györgyné, Molnár Gyuláné – mesélt a kezdetekről az elnöknasszony.

A tagozat képviselői részt vesznek a klub kegyeleti bizottságának munkájában (nagy részt vállalnak a betegekre való odafigyelésben, ajándékozásban) és a közművelődési bizottság tevékenységeiben. Utóbbiak közé tartoznak a történelmi évfordulók ünnepe-

ségei, részvétel a különböző kirándulásokon és kulturális programokon, valamint a HKK által szervezett színházi előadásokon, a Gondtalan órák és a Csendül a nóta rendezvényeken. Hagyományosan dallal, táncval, játékos programokkal, ajándékokkal köszöntik a kerek születésnapot ünneplő tagokat. Ezekben kiemelt szerepet vállalnak a „Vidám Csajok” tánccsoport és énekkar résztvevői. Ők természetesen már hónapok óta nagy lelkesedéssel készülnek a Nőtagozat megalakulásának 50. évfordulós ünnepségére is. A műsorban lesz gitárszóló, szavaltok, humoros riportok, mediterrán dalok, szenior örömtáncosok fellépése.

2007-től – a pandémia miatti megszüntetésig – a Nőtagozat tagjai nemcsak ott voltak minden, a klub által szervezett szellemi vetélkedőn, de a részt vevő 11-12 tagozat mezőnyében mindig a „dobogó valamelyik fokán” végeztek, 2010-ben pedig az első helyet is megszerezték. Ez azért sem volt egyszerű feladat, mert minden évben más volt a témakör. A felkészülés során váltakozva kellett helyes válaszokat adni a történelmi, földrajzi, irodalmi, biológiai, művészeti és általános műveltségi felkészültséget próbára tevő kérdésekre.

Továbbadják az emlékeket a következő generációknak

Mivel tagságuk döntő többségét nagyszülők, dédnagymamák teszik ki, gyakori téma az összejöveteleiken, hogy miként fejlesszék unokáikban, dédunokáikban az idősek iránti tiszteletet, követendő példaként felidézve katonapapáik, nagypapáik életútját. Nem vélet-

A Nőtagozat csapata 2007-ben, már első indulásakor is a „dobogón” végzett

len, hogy tagjaik családjában, baráti körében egyre több fiatal választja céljává a katonai hivatást.

A klub Nőtagozatánál is gond az egyre magasabb átlagéletkor

Ez jelenleg 86 év, amihez valószínűleg hozzájárul, hogy a nők általában tovább élnek, mint a férfiak. Eddig négy tag érte meg a 100–104. életévet, közülük azonban csupán a 101 éves Kőrösi Kálmánné él még. A legfiatalabb tag, Krausz Jánosné 65 éves. A magas átlagéletkor és az ezzel járó betegségek – a nehezebb járás és közlekedés – ellenére a tagság csaknem fele minden hétfőn részt vesz a közös találkozókon a Honvéd Kulturális Központ Pódium bájában vagy valamelyik különtermében. Ilyenkor a programok között előfordul baba- és játékbörze, kézimunkázás, speciális (lábhoz igazított)

cipőcsináltatás megszervezése, kártyázás, bélyeggyűjtés, receptcserék. Decemberben szervezik meg a Nők Karácsonyát, ahol az egyedül élő hölgyekkel való szolidaritás jegyében közös karácsonyi ünnepséget tartanak, amelybe az egész tagságot bevonják. Önálló zárt Facebook-csoportjuk is van, ahol megosztják egymással a legfrissebb közhasznú információkat. Ilyenek például: mikor és kinél lehet jelentkezni a klub által, illetve más tagozatok által szervezett nyílt kirándulásokra, színházi előadásokra, múzeumlátogatásokra stb. Jelenleg a klub által életre hívott Nyugállományúak bálja a következő nagy érdeklődéssel várt program.

Mivel több mint másfél évtizede viszonylag közelről volt alkalmam megismerni a Nőtagozat jelentősebb eseményeit, biztos vagyok abban, hogy a jubileumi ünnepségük is kiemelkedően emlékezetes alkalom lesz azok számára, akik részt vesznek majd rajta. Az alkalomhoz illően azt kívánom a Nőtagozatnak: a következő 50 évben is hasonló aktivitással, fiatalos lelkesedéssel végezzék tevékenységüket! Tudom, a következő jubileumi ünnepségen már valószínűleg e sorok olvasói sem lehetnek ott, de a mostani nagyszülők, dédnagymamák unokái, dédunokái ilyen jó légkörben, hasonló sikerrel (sőt nagyobb létszámmal) folytathatják a tagozat működését.

Molnár Gyuláné elnök vezetésével minden hétfőn összejönnek

Büki Péter
ny. alezredes

NYUGÁLLOMÁNYÚAK EGYENRUHA

Sokszor esik szó a nyugállományú katonák egyenruha-viseléséről. A vonatkozó jogszabályokat és az egyéb szabályozók részleteit azonban gyakran az érintettek sem ismerik elég mélyen. Alapvetés, hogy a katona a rendfokozat és az egyenruha viselésével fejezi ki katonai mivoltát. Ez alapvető joga a nyugállományba vonultaknak is.

A honvédelemről és a Magyar Honvédségről szóló 2021. évi CXL. törvény 106. § bekezdése rögzíti: a nyugállományúak a honvédelem érdekében végzett tevékenységük során egyenruhát viselhetnek. Fontos, hogy az arra jogosult az öltözködésre vonatkozó szabályok betartásával kizárólag a honvédségnél most rendszeresített egyenruhát viselheti, így a már nem rendszeresített, illetve a kivontat nem. Honvédelmi miniszteri rendeletben meghatározott esetek-

ben az egyenruha viselése megtiltható, előzetes írásbeli engedélyhez köthető, megvonható, valamint egészségi okból korlátozható. A törvény kimondja, hogy a honvéd rendfokozatát az egyenruhán elhelyezett rendfokozati vagy megkülönböztető jelzések fejezik ki. Rendszeresített rendfokozat viselésére a nyugállományú is jogosult. A rendfokozatát a nyugállomány tagja a nyugállományra utaló megjelöléssel használhatja (nyugállományú vagy rövidítve nyá.). Lényeges, hogy a törvény – az aktív állományra vonatkozó szabályozással megegyezően – nem engedélyezi a név és a rendfokozat között a képzettségére utaló jelző használatát (pl.: nyá. mk. ezredes).

Szintén törvényi szabályozás adja meg a súlyát az egyenruha viselésére és a rendfokozat használatára vonatkozó méltatlanság szabályainak

A honvédek jogállásáról szóló 2012. évi CCV. törvény (Hjt.) 223. § (1) bekezdésében részletezettek szerint méltatlan az egyenruha viselésére és a rendfokozat használatára az a nyugállományú katona,

- aki egyenruhában nyilvános helyen, mások előtt megbotránkozást keltő magatartást tanúsít,
- aki a honvédelmi szervezet tekintélyét és a működéséhez szükséges közbizalom megóvását veszélyeztető tevékenységet folytat vagy magatartást tanúsít,
- akit szándékos bűncselekmény elkövetése miatt a bíróság szabadságvesztésre ítelt.

A rendfokozat és az egyenruha-viselés igazolására – a honvédségi jogosultságok, kedvezmények igénybevételéhez hasonlóan – a katonai nyugdíjas-igazolvány szolgál, amelyet érdemes magunknál tartani, amennyiben egyenruhában jelenünk meg valahol. Ha nem rendelkezik ezzel a nyugállományú, akkor megigényelheti a hadkiegészítő és toborzóirodák humángondoskodási ügyfélszolgálatainál.

A Magyar Honvédség Öltözködési Szabályzata, a 10/2022.

(IV. 28.) HM rendelet melléklete a következő lényeges szabályozó
A szabályzat első pontja szerint a katonai egyenruha – a hadviselésre vo-

natkozó nemzetközi egyezményekben meghatározott követelményeknek megfelelően – kifejezi a Magyar Honvédséghez tartozást, továbbá háborúban és békében megfelel a haderőnemi, fegyvernemi sajátosságoknak és a fokozott igénybevételi kívánalmaknak, valamint megjeleníti a magyar nemzeti hagyományokat. A hármas pont a nyugállományúakra vonatkoztatva megismétli a törvényi szabályozásban foglaltakat, miszerint – a Hjt. 223. §-a kivételével – a nyugállományú katonai egyenruhát viselhet, ha az MH érdekében végez tevékenységet. A nyugállományú polgári foglalkozás vagy más tevékenység folytatása közben, továbbá külföldi tartózkodás ideje alatt – hivatalos kiküldetés kivételével –, valamint politikai rendezvényen egyenruhát nem viselhet, mondja ki a szabályzat 37. pontja, míg a következő bekezdés rögzíti, hogy a nyugállományú az egyenruháján nyugállományt kifejező hímzett jelvényt visel. A jelvényt a ruházati boltokban szerezhető be. Az egyenruha, illetve a haj, az arcszőrzet, a köröm, a smink és az ékszerek viselésének, továbbá az öltözeti könnyítéseknek és a tiltó rendelkezéseknek a szabályai minden katona számára kötelezőek, így a nyugállományúakra is vonatkoznak, ahogyan az is, hogy nem viselhetik az egyenruhát a szolgálat tekintélyét sértő módon.

A nyugállományúak vonatkozásában legmeghatározóbb egyenruha a társasági öltözet

Ennek biztosítását szolgálja a ruházati ellátásról szóló 20/2013. (IX. 16.) HM rendelet. A rendelet 20. §-a kimondja, hogy a honvédelem érdekében munkát végző katona – aki a toborzás, a katonai igazgatási feladatok, a kegyeleti gondoskodással kapcsolatos egyes teendők, a katonai hagyományápolás, a honvédelmi nevelés és oktatás, valamint a nyugállományú katonák civil szervezetei működésének szervezése területén tevékenységet végez – kiegészítő egyenruházati ellátásban részesíthető, mely a társasági ruházati cikkek biztosítására ad lehetőséget. Az igényt a lakóhely szerint illetékes katonai igazgatási szervnél kell bejelenteni, és pozitív elbírálást követően az utalványfüzet kiadása is itt történik. Az igényben az indokolás mellett konkrétan meg kell határozni, hogy

mely ruházati cikkekre van szükség. Meg kell jegyezni, hogy a nyugdíjas ruházati utalványfüzet a tárgyévét követő év december 31-ig érvényes, és nem hosszabbítható meg.

A társasági öltözet viselésére vonatkozó szabályokat az öltözködési szabályzat pontosítja, és a különböző időjárási körülményekhez igazodva részletezi a viselendő ruházati cikkeket, így kitér a hideg vagy meleg, szeles, csapadékos viszonyokra. Hidegben posztóköpeny és nyaksál, valamint téli bőrkesztyű viselhető. Csapadékos időjárás esetén esőkabátot, szeles időben pedig 4/4-es ballonkabátot viselhetünk. Meleg időben a társasági öltözet zubbony nélkül is viselhető. Ebben az esetben a hosszú ujjú, társasági fehér ing állománykategóriát kifejező hímzett társasági jelvénnel, névkitűzővel, hímzett társasági rendfokozati jelzéssel, társasági nyakkendővel viselendő. A rövid ujjú fehér ing nyakkendő nélkül is viselhető. Hölgyek

a társasági szoknya helyett női társasági pantallót is viselhetnek.

Érdemes tudni arról, hogy a nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából rendezett állami és katonai rendezvényeken nemzeti színű kokárda viselhető. Katonai temetéseken a 6 cm széles gyászkarzalagot a temetésen részt vevők a bal felkaron viselik. A kitüntetések vonatkozásában az adományozott kitüntetéseket szalagsávon kell viselni, a kitüntetések eredeti formában történő viselete korlátozottabb, de arany szabály, hogy a kitüntetések szalagsávon és eredeti formában együtt nem viselhetők. Több sor esetén a felső sor mindig négy szalagsávból áll. A szalagsávot a viselési sorrendnek megfelelően belülről kifelé, több sorban, felülről lefelé haladva kell elhelyezni. Az egyenruhát viselő nyugállományú katona az utca embere számára – az aktív állomány tagjaihoz hasonlóan – a Magyar Honvédséget jelenti. Ezért is fontos, hogy az uniformis viselésével kapcsolatos írott és íratlan szabályokat mindenki betartsa.

Igazolvány- vagy kiegészítő ruházati igényével forduljon a területileg illetékes MH KIKNYP helyi irodájához vagy a fővárosban a központhoz (elérhetőségek megtalálhatók a <https://www.hadkiegeszites.hu/hk-nyp/toborzoirodak> linken).

Mészáros Károly őrnagy,
MH Katonai Igazgatási és Központi
Nyilvántartó Parancsnokság
Toborzó és Érdekvédelmi Osztály

OÁZIS A HUNGÁRIÁN

Lakótelepi közösségből alakult ki a bajtársi egyesület

Mint sivatagban az oázis, úgy él és működik Budapesten, a Hungária körút 5-7. szám alatt a Bem József Bajtársi Egyesület. A 2008-ban alapított bajtársi egyesület a tízemeletes kőbányai panelházak között, amolyan kis szigetként ad otthont mindazoknak, akik a több évtizedes szolgálat letelte után nyugalomra, kulturált kikapcsolódásra, a bajtársakkal való jóízű beszélgetésekre, közösségi programokra vágyanak.

A Hungária körút sűrűjében autóva nem is gondolná az ember, hogy a magas panelépületek mögött megbújva található egy csendes zug, egy földszintes valamikori óvoda. Az épület és a hozzá tartozó gyönyörű fákkal, növényekkel övezett füves kert a BEOSZ egyik, a közép-ma-

gyarországi régióban, Budapesten működő bajtársi egyesületének a központja. A klubhelyiségnek otthont adó épület – amely egy XIX. század végén, azaz az Osztrák–Magyar Monarchia idején épült kaszárnya része – előtt a névadó Bem József tábornok mellszobra áll. Március 14-e délutánján az egyesület tagjai és a Bem-lakótelepen élő bajtársak ott gyülekeztek, hogy megemlékezzenek az 1848/49-es forradalom és szabadságharc 176. évfordulójáról, és persze születésnapján magáról a névadóról, Bem apóról. Ezzel együtt több vendég is – köztük D. Kovács Róbert Antal kerületi polgármester, Radványi Gábor alpolgármester és Gál Judit, a szomszédos Bem-iskola volt igazgatója – érkezett a rendezvényre. Kőbánya polgármestere gyakorlatilag hazatért ide, hiszen alpolgármesterként már a 2007-es egyesület alapító ülésén is részt vett. Nem csoda, hogy a tagság nagy részével kiváló emberi kapcsolatot ápol, hiszen polgármesterré történő megválasztása előtt a szomszédos

Bem József Általános Iskolában tanított, majd igazgatója is volt, így szinte minden klubtagot személyesen ismer. Az ünnepség mellett más apropója is volt látogatásának, hiszen a Bem-klub egy újabb helyiséggel gyarapodott, amelyet a tagok nemes egyszerűséggel „kamarateremnek” neveztek el. E teremnek a hivatalos átadása várt D. Kovács Róbert Antalra, az ünnep ezzel az eseménnyel vált még bensőségeesebbé. A bajtársi egyesületnek jelenleg 103 tagja van. Többségük a lakótelepen él, de vannak, akik máshonnan csatlakoztak. A tagok nagyon fontosnak tartják a környéken élő honvédségi és más fegyveres testületben szolgált dolgozók közösségi életével való törődést. Felvállalják közművelődési, kulturális, honvédelmi, hazafias és hagyományápoló, környezetudatos élettel, sportnapokkal kapcsolatos rendezvények szervezését. Több nemzedék számára is biztosítják a fizikai-mentális állapot erősítését, a szellemi frissesség megőrzését, szinten tartását.

Nincs hét találkozó nélkül

„Hetente kétszer, kedden és csütörtökön jövünk itt össze, a klubhelyiségünkben és a kertben, ahol tartalmasan, kulturált körülmények között találkozhatunk, beszélgethetünk, élvezhetjük a programjainkat – mondja büszkén az ünnepséget követően Koós Gábor ny. alezredes elnök, aki azt is hozzáteszi: hétvégéken és ünnepnapokon többnyire családi programokat szerveznek, vagy helyet adnak ilyen kezdeményezésnek, illetve látogatásokra, kirándulásokra indulnak. Ekkor általában olyan helyeket keresnek fel, amelyeket a klubtagok javasolnak. „A Hungária 5–7” régen a katonák, volt honvédségi polgári dolgozók lakótelepe volt, ma már a nyugdíjas katonacsaládok teszik ki az itt lakók többségét – hangsúlyozza az elnök. Az egyesület alapításának előkészítése és a szervezőmunka 2006–2007-ben zajlott le, az alakulóülésre 55-en jöttek el. A hivatalos bejegyzés 2008. április 16-án történt meg, ezt követően a kőbányai önkormányzat határozatlan időre klubhelyiséget biztosított a működéshez, a kertben hosszú ideje üresen lévő, korábban honvédségi óvodaként működő épületben. A helyiséget a tagok felújították, berendezték. Mindenki hozott valamit otthonról, de a honvédség, az önkormányzat és a BEOSZ, a tagszervezetek is segítettek különböző tárgyakkal, eszközökkel. Akkor még nem gondolták, hogy egyszer az elhanyagolt, gazdátlanul álló óvodaudvart is birtokba vehetik, ahol egy szép zöldövezeti, parkosított terület hozhatná létre.

„Sok tagtársunk érezte úgy, hogy milyen jó lenne néha ide kijönni a szép környezetbe, kiszabadulni egy kicsit a panelből, az árnyas fák alatt tölteni el a szabadidőt – mondja az egyesület elnöke. Az elképzelést hamar tettek követték, s miután nem voltak szárazságok, eszközök, mindenki hozott otthonról, amit tudott. Előkerültek az ásók, kapák, lapátok, régi fűnyírók, a kertben található bontott téglából pedig elkészült az első tűzrakóhely. A hölgyek körülnéztek, és elhozták az otthon már nem használt étkezőeszközöket, evőeszközöket, de a kertbe vittek virágokat, növényeket is, így napról napra épült-szépült az egyesületi infrastruktúra. A Balassi Egyesülettől kerti padokat és mozgókonyhát is kaptak, majd velük együtt nagy létszámú, szellemi frissülést is tartalmazó közös kerti rendezvény megtartását is tervbe vették. Ekkor született meg a Kulturális Juniális gondolata, amely azóta is rendszeres közös kulturális rendezvénye a Balassi, a Bem és a Tiszta Égbolt bajtársi egyesületeknek. Az évek során – többek között – a BEOSZ által kiírt pályázatokon nyert támogatásokból kényelmes kerti bútorokat is beszereztek.

Elismerés övezi az egyesületet

„A Kulturális Juniálisokon alkalmanként 110–120 fő is részt vett, de a kerti partikra, ahol a Balassi-kórus ismert, népszerű énekesei, kiegészülve a Honvéd Együttes tagjaival, lépnek fel, szintén sokan eljönnek” – hang-

súlyozza az elnök, majd hozzáteszi: a kulturális program mellett az ízletes, finom ételek az úgynevezett „obsitos gulyáságyúban” készülnek. Ezekkel a programokkal az egyesület már kilépett a saját, szűk belső környezetéből, hiszen ezekre már más egyesületektől is szívesen eljöttek-eljönnek volt kollégák, barátok, ismerősök.

A Bem József Bajtársi Egyesület elismert szervezet Kőbányán. Tisztelik, becsülik őket, az obsitosok pozitív képet továbbítanak a helyi civil közösségek felé is. Az egyesület 2012 óta tagja a Kőbányai Idősügyi Tanácsnak, ahol hallgatnak, figyelnek szavukra, adnak véleményükre. A X. Kerület Kőbányai Önkormányzat pedig – közösségépítő és -megtartó tevékenysége elismeréseként – Kőbánya Kiváló Közössége elismerő címet is adományozott a szervezetnek. D. Kovács Róbert Antal polgármester ezeket a tényeket is kiemelte az új terem átadásakor, méltatva az egyesület elmúlt 16 éves tevékenységét. Mint mondta, az eltelt időszak azt bizonyítja, hogy az egyesület tagjai kitartásukkal, szorgalmukkal valódi közösségként működnek, s együttműködve az önkormányzattal, a szervezet folyamatosan fejlődik, megújul. Ez az együttműködés, a szorgalom és kitartás pedig példaértékű mások számára is, ami megmutatja: ha van egy jó közösség, kellő akarat és elszántság, akkor az évek során ilyen sikeres, jókedvű és tetterre kész aktív közösség hozható létre, mint amilyen a Bem József Bajtársi Egyesület. K. A.

LÁTNI VALÓ HONVÉDELEM

Az országban járva egyre többször hallani helyekről, amelyek szabadon látogathatók és népszerűsíteni, bemutatni igyekeznek a honvédelmet. Ilyen hely a Keceli Haditechnikai parktól mindössze hat kilométernyire található, Kiskőrösön lévő MiGálló és Szuhoj-fészek is. Petőfi városának egyik félreeső utcájában, egy családi ház rendezett kertjében ugyanis vadászgépek várják látogatókat előre egyeztetett időpontban, díjmentesen.

HONVÉDSÉGRE SZABOTT ÁRAK: VÁS

A Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program egyik lényeges eleme a katonák jóllétének biztosítása, melyhez szervesen kapcsolódik a Vásárlói Kedvezményrendszer fejlesztése.

A Honvédelmi Minisztérium Ügyfélszolgálati Rendszerén külön felületen, „Hasznos tudnivalók/Vásárlói Kedvezmények” név alatt is megtalálható a kedvezményt nyújtó partnerek listája.

Az Obsitos 2. számában a kedvezményesen igénybe vehető szolgáltatásokat közöljük. Kérjük, hogy az egyes szolgáltatások igénybevétele előtt mindig egyeztessenek a részletekről.

Magyar Autóklub

„Standard” tagsági kategóriába történő kedvezményes belépési lehetőség

Danubius Hotels

15% kedvezmény

OTP Bank Csoport

Kedvezményes munkáltatói csomag

Balatontourist: Napfény Kemping, Révfülöp; Berény Kemping, Balatonberény; Füred Kemping - Balatonfüred, és Strand-Holiday Kemping, Balatonakali

20% kedvezmény

Flatco Real Estate és Flatco

Ingatlanok

Kedvezményes lakásbérleti lehetőség - budapesti új lakások

Tavi túra - Balázs Sándor e. v.

- Tiszafüred

Április-május, szeptember-október hónapokban egyszeri ingyenes kenuhasználat előre egyeztetett időpontban és 20% kedvezmény a katonai kishajós kirándulásra és téli gyalogtúrára

Evminov Gerinc és Egészség Központ

20% kedvezmény gyógytornára, többfé-

le terápiás kezelésre és masszázusra, Evminov gerinctornára

20% kedvezmény a VIP Optikai szolgáltatásra, szemvizsgálattal együtt

Tündérróza Hajózikötő - Gál János e. v. - Sarudi

20% kedvezmény. A hajótúra előre egyeztetett időpontokban indul, minimum 5 fős csoport részvételével, a túra időtartama általában 1 óra. A túrák május 1-től szeptember végéig elérhetőek el.

Hétküti Wellness Hotel és Lovaspark - Fogadó az Öreg Préshez

10% kedvezmény

Clinident Fogászat - Dr. Csőke Olga

15% kedvezmény a megjelölt kezelési csomagok árából,

25% kedvezmény évi egy alkalommal a kiválasztott fogtömés, fogpótlás vagy paradontológiai kezelés árából

Budapesti Operettszínház

Eseti kedvezmény a Budapesti Operettszínház meghirdetett előadásaira

Aphrodite Hotel - Venus Hotel - Zalakaros

50% kedvezmény

A mini repülőparkot megálmodó tulajdonos, Firkó János vállalkozó szenvedélye minden, ami a vadászpilótákkal és a repülőgépekkel kapcsolatba hozható. A gyűjtemény jelenleg egy – egykoron szolnoki – MiG-15BiS vadászrepülőből, egy Pápán repült MiG-21 BiS elfogó vadászból, egy Szu-22M3 típusú vadászbombázóból, valamint két helikopterből áll. Az Mi-24 D harci helikopternek igazán félelmetes kinézetet kölcsönöznek a hajtómű-beömlőnyílások porszűrőire felfestett szemek. A másik gép egy KA-26 mezőgazdasági változatú helikopter, amelynek érdekessége, hogy két darab, egy tengelyen azonos fordulatszámú, de ellentétes irányba forgó forgószárnya van. Kisgyerekként a gyűjtemény tulajdonosa egy ilyen gép munkáját figyelte naphosszat a nagyszülei tanyája mellett, akkor szeretett bele a repülésbe. A MiG-15 korábbi „állomáshelye” egy váci virágkertet udvara volt, ahol rózsaszín festéssel igyekezett felhívni a figyelmet az ott árusított terményekre.

A felújítás

A repülőgépek részlegesen szétszerelve, kamionnal érkeztek meg Kecelre, a festéselőkészítést és a lakatosmunkák nagy részét végrehajtó kft. telephelyére, ami történetesen egy használaton kívüli borkombinátnban van. A gépek felújításán összesen 10 fő – festő, lakatos, gépész, kárpitos és dekorátor – dolgozott. A fülkék teljes felújítását, a hiányzó műszerek beszerzését és a munkaszervezést legtöbbször otthon, éjszakába nyúlóan a tulajdonos végezte, miközben a vállalkozását is vezette. Azokat a műszereket és egyéb részegységeket, amiket nem sikerült pótolni, 3D nyomtatással készítették el.

Egyesületté vált a lelkes csapat

Mára már felépült a repülőgép-szimulátor és a gyűjtemény többi részét – mint egy 1600 db makett, ruházat, sisakok, egyéb kiegészítők és felszerelések – majdan befogadó könnyűszerkezetes épület is. Az idő múlásával egyre többször fogalmazódott meg az önkéntes munka során, hogy szervezeti formába kéne foglalni

a működést. Megalakult a Múlt Szárnyai Egyesület, amelynek célja a múlt – lehetőség szerint eredeti állapotokra helyreállított – repülőtechnikáin keresztül bemutatni a magyar katonai repülés történetét, ezzel hozva közelebb a jövő katonai és civil pilótáit, valamint a jövő repülőműszaki szakembereit a repüléshez, repülőgépekhez. Az egyesület célja továbbá a technika mindenkorai csúcsát képviselő repülőeszközök és az üzemeltetésükhöz nélkülözhetetlen kiszolgáló eszközök bemutatása, ezáltal a honi légtér védelmét szolgáló repülés megszerettetése a társadalom minél szélesebb rétegeivel. Az egyesület összefogja a vadászrepülő kedvelőit, mindazokat, akik szívesen ismerik meg a repülőgépeket, a repülés történetét. A vezérlő elv a hazaszeretet, a cél az ismeretek átadása. Ha csak néhány fiatal érdeklődése fordul a katonai repülés és honvédelem ügye felé a gyűjtemény meg látogatása és az azt bemutató, hozzáértő szakemberekkel történő találkozás után, már akkor is sokat tettünk hazánkat szolgálva.

Kiss Dezső

ÁRLÓI KEDVEZMÉNYRENDSZER

Zemplén Kalandpark - Magas-Hegyi

Turisztikai és Sportközpont

15% kedvezmény

Budapesti Állatkert

5-10% kedvezmény

Margitszigeti Színház

20% állandó és/vagy eseti kedvezmény

Szentendrei Vizes Nyolcas Uszoda

és Szabadidőközpont

10% kedvezmény

Átrium Színház

10% állandó és/vagy eseti kedvezmény

biztosítása

Szépálma Hotel és Ménesbirtok

20% kedvezmény

Diófa Étterem, Kiskakas Vendéglő

- Székesfehérvár

10% kedvezmény

Fővárosi Nagycirkusz

25% kedvezmény

KeS Papír - Budapest

10% kedvezmény

Salvator Étterem - Székesfehérvár

10% kedvezmény

Hungarospa Thermal Hotel

Hajdúszoboszló

15% kedvezmény

József Attila Színház

15% kedvezmény

Árpád Fürdő - Székesfehérvár

15-35% kedvezmény a belépőjegy árából. Szolgálati szerda akció keretében 7300 Ft helyett 4800 Ft/fő. Nagyvállalati partnerkedvezmény: 1000 Ft kedvezmény a belépőjegy árából, bármely napra, kísérő részére is

Síaréna Eplény sportkomplexum

50% kedvezmény

Heaven In Style - Szépségszalon

20% kedvezmény

Hungarian Mecca of Bodybuilding

33% + 1 fő kedvezmény hétköznapokon a belépőjegy árából a „Kedvezményre jogosult” és a +1 fő együttes belépése esetén. Ingyenes belépési lehetőség az edzőterembe minden hétvégén, szombaton és vasárnap

Szemes Optika

25% kedvezmény

Silver Dent Fogászat - Budapest

50% kedvezmény fogkölevétel árából, 15% kedvezmény minden egyéb fogászati kezelés árából maximum 200 000 Ft keretösszegig, kivétel fogszabályozás.

Ingyenes általános fogorvosi konzultáció évente egyszer

All You Can Sportkártya

Kedvezmény csomagajánlatokból

MultiPass Sportkártya

Kedvezmény csomagajánlatokból

Vodafone

Részletes tájékoztató az MH intranetes felületen olvasható

Telekom

Részletes tájékoztató az MH intranetes felületen olvasható

Hunguest Hotels Szállodalánc

15% kedvezmény

Musical Noked Produkció - Budapest

20% kedvezmény

Beck Optika Üzletek

- Székesfehérvár, Mór

20% kedvezmény

Optic World Exclusive Optikai

Áruházlánc

Ingyenes látásvizsgálat és kontaktlencse betanítás 25-30% kedvezmény, mely közeli hozzátartozóra, családtagra is érvényes

<https://beosz.hu/vasarloi-kedvezmenyek>

VENDÉGSÉGBEN SZENTESEN

Erdélyi Lajos ny. dandártábornoknál

Szentes Csongrád-Csanád vármegye harmadik legnagyobb városa. Katonaváros, a II. Rákóczi Ferenc 14. Műszaki Ezred helyőrsége. A település Európában is egyedülálló kincse 32 darab termálkút, amelyek nagyban hozzájárulnak nemcsak a város gazdaságának teljesítményéhez, de remek turisztikai lehetőségeket is teremtenek. A járási székhelyen 25 417 lakos él.

Azt tartják, a szentesi ember jó szívvel fogadja a kíváncsi vendéget. Kellemes napsütésben, a Kurca patak partján épült otthonában felesége, Ari társaságában látogattuk meg Erdélyi Lajos nyugállományú dandártábornokot.

Csendes, nagyon szép ez a környezet! Bár a Honvéd útról elsőre rossz irányba vitt a navigáció a házuk felé, így telefonos, integetős segítséggel találtak csak meg az épületet.

– Igen, mert nemrég rendezte a város az utcaneveket és a mi házunkat is átszámolták. Ezek szerint ezt még a navigáció nem újította meg! A nappaliban ez

a katonás rend most önöknek szól, mert amúgy talicska, labda és játékok lennének mindenütt, meg tenyérnyomatos ablak, mivel az unokánk imád itt lenni és gyakran nekitámaszkodik a terasz üvegfalának. Lépünk ki a patakpartra, megmutatom, miért szeretek itt élni! Az előkerten keresztül egyből a Kurca partjához érkezünk, minden reggel itt kezdem a napomat, feltölt, megnyugtató ez a látvány a rengeteg vízínövényvel és a szomorúfüzekkel. Visszatérőben a ház felé mindig ránézek a fűszerkertemre, ha kell, kihúzok egy-egy gyomot, vagy lecsípem az aznapra tervezett ételhez szükséges zöldfűszereket. Nagyon szeretek főzni, a konyhában tudok

kikapcsolódni igazán. Amikor Budapest és Szentes között ingáztam, nagyon sokszor előfordult, hogy pénteken este fél nyolckor álltam neki főzni, mert úgy tudtam csak kikapcsolni az egész hetes hivatalnokoskodás után.

Tábornok Úr! Majd 40 évnyi, főleg budapesti katonai szolgálat után miért ezt a csendes kisvárost választotta nyugdíjasévei eltöltésére?

– Református vagyok. A Bodrog-közben születtem. A Hegyköz, Sárospatak, Sátoraljaújhely számomra a szülőföld, az örök szerelem. Szentesre tulajdonképpen a munka hozott. Úgy érzem, ez egy kicsit bővebb magyarázatra

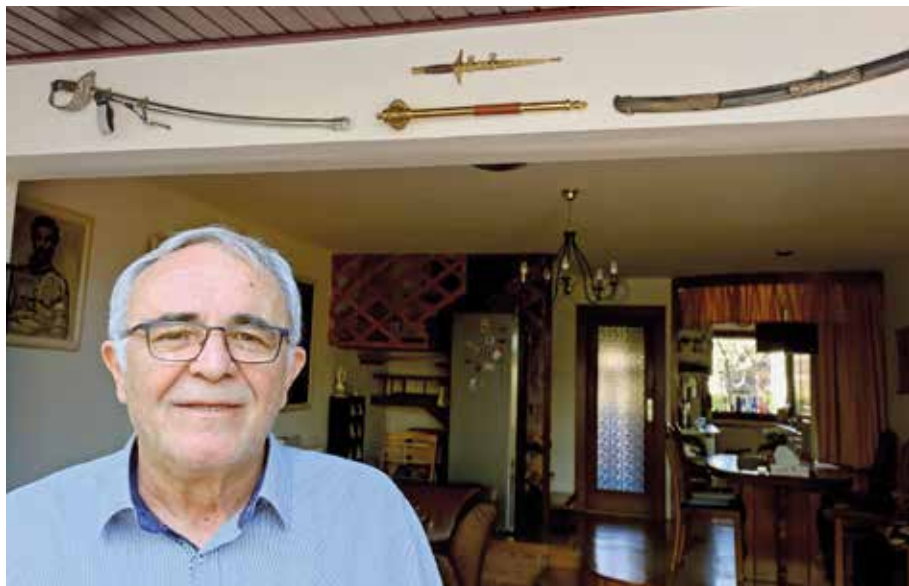

szorul. Több, mint nyolc éven át voltam a honvédség arca szóvivőként. A „másik oldalon” is kipróbáltam magam, a barátommal létrehoztunk egy helyi tv-t, szerkesztő, riporter és bemondó voltam. Én készítettem az utolsó interjút Szabó Magdával, ami négy óra volt vágtalanul.

Amikor úgy éreztem, hogy váltanom kell, megkaptam a lehetőséget arra, hogy kiválasszam magamnak azt a területet, amelyen dolgozni szeretnék. A feletteseim megkérdezték: milyen beosztásban folytatnám szívesen? Én inkább a területet jelöltem meg. Azt válaszoltam, szeretnék felállítani egy szervezetet, ami a humánpolitika különböző területeit összefogná, és azzal foglalkozna, mert a Magyar Honvédségben ilyen nem működik, de szerintem nagy szükség lenne rá. A mai napig büszke vagyok arra, hogy Krizbai János ezredessel én hozhattam létre a Humánpolitikai Főosztályt 2000-ben, és 2006-ig vezethettem is azt. Marasztaltak akkor is, amikor leszerelni készültem 2008-ban, így még egy évig – már civilként – a honvédelmi miniszter főtanácsadója voltam. Elsősorban a katonasághoz való erős kötődésem miatt mondtam 2010-ben igent a megtisztelő felkérésre, újra visszaöltöttem magamra a tábornoki egyenruhát és a Honvéd Vezérkar Személyzeti Csoportfőnökséget vezettem, majd a HM humánpolitikai helyettes államtitkára voltam. Közben egy baráttól érkezett egy felkérés innen, Szentesről, hogy vállaljam el egy építőipari, főként műemlék épületek felújítását végző kft. vezetését.

Hogyan telnek a napjai most, hogy végleg visszavonult az aktív szolgáltatótól?

– Sűrűn, rengeteg elfoglaltsággal, még ha – ahogy mondani szokás – azok ma már nincsenek komoly befolyással a dolgokra. A feleségem, Ari itt tanít egy általános iskolában. Amellett, hogy tanít, a diákönkormányzattal is dolgozik, valamint presbiter az evangélikus egyházban. Én napközben – elsősorban saját kíváncsiságom kielégítésére – járom a levéltárakat és kutatok. Foglalkoztam a családfáink, és nagyon érdekel a szentesi kubikosság, a Bodroglak, a magyarországi szlovákság története is. Innen a sztrapacska szeretete, az általam készített változatának receptjét örömmel megosztom az Obsitos magazin olvasóival is. A történelem nagy viharai után az Alföldre kétszer is nagy hullámban érkezett szlovák lakosság, elsősorban a szomszédos Békés vármegyébe, de ide, Szentesre is. A Bodroglak

Névjegy

Erdélyi Lajos a Kossuth Lajos Katonai Főiskola rakéta- és tüzérszakán szerzett diplomát, majd a ZMKA katonai vezető szakon, illetve a Külkereskedelmi Főiskola public relations szakán tanult. Különböző hazai és külföldi (NATO) kommunikációs és humánerőforrás-kurzusokon vett részt, és közigazgatási szakvizsgával is rendelkezik. Katonai pályafutását 1979-ben hadnagyként Tapolcán, az MN Rakétadandárnál kezdte meg, majd különböző alegység-parancsnoki beosztásokban folytatta. 1985-től tanított a Kossuth Lajos Katonai Főiskolán. 1990-től a Honvédelmi Minisztériumban parancsőr-tiszt, 1992-től sajtószóvivő, humánpolitikai főosztályvezető, főtanácsadó beosztásban szolgált. 2008-ban leszerelt, majd 2013-tól az MH Honvéd Vezérkar Személyzeti Csoportfőnökség csoportfőnökeként tért vissza. 2018-ban a Honvédelmi Minisztérium humánpolitikáért felelős helyettes államtitkára lett. Büszke lengyel és cseh katonai kitüntetésére, valamint a Magyar Érdemrend tisztii keresztjére.

a Tisza XIX. századi szabályozásakor innen, a városból nagy számban szegődtek el kubikosmunkára földművesek. A folyószabályozással termőterületek keletkeztek, olcsón lehetett földhöz jutni, így hát, aki csak tehette, vásárolt egy darabka saját területet, és ott maradt a kubikosok közül. Így került oda az egyik dédszülm és a családja is. Emellett egy nyugdíjas katonatársam kiskőrösi Petőfi- és Kossuth-gyűjteményi alapítványának a kurátora vagyok, illetve a református egyházban presbiterként szolgáltam. Létrehoztuk a Református Férfikört, havi rendszerességgel szervezünk történelmi témájú előadásokat az Imaházi Esték keretében. Amikor csak lehet, utazunk is a feleségemmel. Elsősorban azokra a területekre szeretek elmenni, amelyeknek a történelmét kutatom, sok időt töltünk a Felvidéken, Erdélyben, Zemplénben. Amit csak tudok, mindent elolvasok a korai magyar történelemről. Hogy mindezt miért? A fiam és a családja Ausztriában él. A hét éves kisunokámnak két anya-

nyelve van, de ott fog iskolába járni, németül tanul majd írni és olvasni, így az ottani történelmet fogja mélyebben megismerni. Egyrészt szeretném megtanítani magyarul is írni-olvasni, másrészt szeretném mindazt, amit a kutatásaimmal összegyűjtök, rendszerezni és érdekesen, érthetően megírni a számára, hogy egyszer majd, ha úgy gondolja, elolvashasson mindent a családjáról – magyarul.

A lapban lévő recept vendéglátóink kedvenc családi ételének elkészítését írja le.

Kiss Dezső

VEGYEN RÉSZT AZ OBSITOS MAGA

A nyereményjátékban történő részvételhez fejtse meg a keresztrejtvényt, írja be a megfejtés rovatba a helyes megfejtést, vágja ki az ollójjellegel megjelölt részt, adja meg személyes adatait, jelölje be a „Hozzájárulok személyes adataim nyereményjátékban történő részvételem, a nyeremény kisorsolása és átadása, valamint az értesítem céljából történő kezeléséhez.” elnevezésű jelölőnégyzetet és küldje vissza 2024. 06. 30-ig az OBSITOS 1535 Budapest, Pf. 853 címre. A pályázatban az Obsitos magazinra jogosult személyek vehetnek részt.

JÁTÉKSZABÁLYZAT: A Honvédelmi Minisztérium megbízásából, az Obsitos magazin kiadója, a HM Zrínyi Nkft. és a Szerencsejáték Zrt. által közösen szervezett nyereményjáték keretében fejtse meg a keresztrejtvényt, és a megfejtéssel együtt az adatlapot olvasható módon kitöltve és aláírva, majd az ollójjellegel jelzett vonal mentén kivágva és C/6 méretű borítékba helyezve küldje be postai úton az OBSITOS 1535 Budapest, Pf.: 853 címre úgy, hogy az legkésőbb 2024. 06. 30-ig beérkezzen. (A beküldés díja a hatályos postai díjszabásban meghatározott díj, amely a játékost terheli.) A borítékra írja rá a jellegét: Obsitos nyereményjáték. A *-gal jelölt adatok és a személyes adatok kezeléséhez való hozzájárulás megadása szükséges, enélkül a beküldő nem vehet részt a nyereményjátékban. A helyes megfejtést beküldő nyertes kisorsolása esetére a nyereményátadás gyorsabb egyeztetéséhez szükséges kapcsolatfelvétel elősegítése érdekében javasolt a telefonszám és/vagy az e-mail-cím megadása is.

A helyes megfejtők között összesen 5 db, egyenként 200 000 forint értékű belföldi utazási utalvány kerül kisorsolásra. A sorsolásra 2024. 07. 22-én kerül sor, amelynek keretében először 5 nyertes és 5 tartalék nyertest sorsolnak ki. A nyertesekkel a Szerencsejáték Zrt. a megadott elérhetőségükön (elsődlegesen telefonon, illetve e-mailben, ezek hiányában pedig a postai címen) veszi fel a kapcsolatot, és egyezteteti a nyereményátadás/-átvétel helyét és időpontját. Amennyiben nem sikerül a telefonos kapcsolatfelvétel, illetve az elektronikus vagy a postai megkeresés sikertelen (beleértve azt az esetet is, hogy a megkeresésben meghatározott határidőre a kisorsolt nyertes nem jelentkezik), akkor helyette a tartalék nyertes válik jogosulttá a nyereményre. A tartalék nyertesek a kisorsolásuk sorrendjében lépnek a nyertesek helyére. A nyereményhez jutáshoz tehát a nyertesként történő kisorsolás és a sikeres kapcsolatfelvétel szükséges. A nyereményt terhelő személyi jövedelemadó és egyéb közterhek meg-

fizetésről, valamint a nyeremények nyertesek részére történő eljuttatásáról a Szerencsejáték Zrt. gondoskodik. A nyeremény másra át nem ruházható, valamint pénznyereményre vagy más tárgynyereményre nem váltható át. A nyeremények átadásának határideje: 2024. 08. 31.

ADATKEZELÉSI TÁJÉKOZTATÓ (a részletes adatkezelési tájékoztatót megtalálja a hmzrinyi.hu weboldalon) Az Obsitos nyereményjáték adatlapjának kitöltésével, aláírásával, a „Hozzájárulok személyes adataim nyereményjátékban történő részvételem, a nyeremény kisorsolása és átadása, valamint az értesítem céljából történő kezeléséhez.” elnevezésű jelölőnégyzetet bejelölésével és az OBSITOS 1535 Budapest, Pf. 853 címre történő visszaküldésével ön kifejezett és önkéntes hozzájárulását adja ahhoz, hogy az ön által közölt személyes adatokat (név, postai cím, e-mail-cím, telefonszám, aláírás, megfejtés) a HM Zrínyi Nkft. és a Szerencsejáték Zrt. a közöttük létrejött megállapodás alapján a nyereményjáték lebonyolítása céljából közösen kezeljék. Ennek keretében a fent közölt személyes adatokat a HM Zrínyi Nkft. a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelet (GDPR) 6. cikk (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel

Név:*	<input type="text"/>	Telefonszám:	<input type="text"/>
Cím:*	<input type="text"/>		
	(Ir. szám)	(Település)	
	<input type="text"/>		<input type="text"/>
	(Út, utca, tér)		(Háksz., ép., em., aj.)
E-mail:	<input type="text"/>	Aláírás:*	<input type="text"/>
☐	Hozzájárulok a megadott személyes adataim nyereményjátékban történő részvétel, a nyeremény kisorsolása és átadása céljából történő kezeléséhez.		

A *-gal megjelölt adatok megadása, valamint a hozzájáruló nyilatkozat az előtte található négyzet „+”, illetve „X” jel kitöltésével való megadása kötelező, annak hiányában a beküldő nem vesz részt a nyereményjátékban.

ZIN NYEREMÉNYJÁTÉKÁBAN!

a nyereményjátékban történő részvétel céljából összegyűjti, és átadja a Szerencsejáték Zrt. (1015 Budapest, Csalogány utca 30–32.) részére. A nyertesek és pótnyertesek adatai – annak ellenőrzése érdekében, hogy szerepelnek-e az Obsitos magazin terjesztési körében – átadásra kerülnek az adatfeldolgozóként eljáró Magyar Honvédség Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság (1135 Budapest, Dózsa György út 51.) részére. A HM Zrínyi Nkft. a személyes adatokat nyilvánosságra nem hozza, külföldre és a Szerencsejáték Zrt-n, valamint az adatfeldolgozón kívül harmadik félnek nem továbbítja. A Szerencsejáték Zrt. a jelen adatkezelési tájékoztatóban megnevezett személyes adatokat az ön önkéntesen megadott hozzájárulása alapján a nyereményjáték lebonyolítása céljából kezeli, aminek keretében a hozzájárulása alapján végzett közös adatkezelési tevékenységre a nyereményjátékban való részvételéhez szükséges adatgyűjtés (sorsolási adatbázisba való felvétel), a pályázatok érvényességének ellenőrzése, a nyeremény kisorsolása, a nyer-

tesként történő értesítése, valamint a nyeremény átadása érdekében kerül sor, ezt követően azokat helyreállíthatatlan módon törli, ide nem értve a sorsolásról készült jegyzőkönyvet, amely tartalmazza a nyertesek és tartaléknyertesek nevét és lakcímét, valamint a nyereménynek a nyertes részére történő átadásáról készült jegyzőkönyvet, amelyek megőrzéséről a Szerencsejáték Zrt. a vonatkozó iratkezelési és irattározási jogszabályi előírásoknak megfelelően gondoskodik. A HM Zrínyi Nkft. és a Szerencsejáték Zrt. a közös adatkezelői minőségük során kizárólag a saját adatkezelési tevékenységükért felelnek.

A beérkezett pályázati űrlapokhoz a HM Zrínyi Nonprofit Kft. hozzárendel egy sorszámot, amely adat kezelésének célja, hogy annak alapján a sorsolást követően a kisorsolt eredeti pályázat (beérkezett űrlap) visszakereshető és a sorszám alapján az adatfeldolgozó ellenőrzi, hogy a kisorsolt nyertes és tartalék nyertes a kiadvány terjesztési körébe tartozik-e, ezáltal jogosult-e a nyereményre.

Érintettként a fenti adatkezelésekkel kapcsolatban önt megillető jogok és jogérvényesítési lehetőségei: önt mint érintettet a személyes adatai kezelésével összefüggésben megilleti a tájékoztatáshoz és hozzáféréshez, a helyesbítéshez, a törléshez, az adatkezelés korlátozásához való jog. Az ön által rendelkezésre bocsátott személyes adatai kezeléséhez megadott hozzájárulását bármikor indokolás nélkül visszavonhatja, ebben az esetben az adatait az adatkezelő 3 munkanapon belül törli. Amennyiben a hozzájárulását a sorsolás előtt vonja vissza, úgy a sorsolásban a továbbiakban már nem tud részt venni, így nyertes sem lehet, a nyertes pedig, aki a nyeremény átvétele előtt kérte az adatai törlését, a nyereményt nem fogja tudni átvenni. A hozzájárulás visszavonása nem érinti a hozzájáruláson alapuló, a visszavonás előtti adatkezelés jogszerűségét. Az érintett a személyes adatainak a pályázatok feldolgozásához kapcsolódó kezelésével összefüggő jogsértelme esetén, továbbá jogainak érvényesítése érdekében a HM Zrínyi Nkft.-hez (postacím: 1276 Budapest, Pf. 85.; e-mail-cím: titkarsag@hmzrinyi.hu; adatvédelmi tisztviselő neve: dr. Hosszú Károly; e-mail-címe: iroda.clayton@gmail.com; postacím: 9700 Szombathely, Százhold utca 36.) fordulhat. A sorsolás lebonyolításához, valamint a nyertesként történő értesítéshez, továbbá a nyeremény átadásához szükséges személyes adatai kezelésével összefüggő jogsértelme esetén, továbbá jogainak érvényesítése érdekében a Szerencsejáték Zrt.-hez (cím: 1015 Budapest, Csalogány utca 30–32., e-mail-cím: ugyfelszolgalat@szerencsejatek.hu; az adatvédelmi tisztviselő e-mail-címe: adatved@szerencsejatek.hu) fordulhat. Az érintett az adatkezelőkkel, az adatfeldolgozókkal, illetve az adatkezeléssel szemben a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál (1055 Budapest, Falk Miksa utca 9–11.; levelezési cím: 1363 Budapest, Pf. 9) panasszal élhet. Bíróság előtti jogérvényesítés esetén a perben az adatkezelő székhelye szerint illetékes törvényszék (Fővárosi Törvényszék, 1055 Budapest, Markó utca 27.; levelezési cím: 1363 Budapest, Pf. 16) jár el. A per – az érintett választása szerint – az érintett lakóhelye (tartózkodási helye) szerinti törvényszék előtt is megindítható.

BOKASÜLLYEDÉS, LÚDTALP, HARÁNTSÜLLYEDÉS: NEM UGYANAZ!

A törzsfajlás folyamán az emberi talp a természetes talajon, homokos és füves területen járásra, állásra alakult ki. A kemény felületen a talp belső fele nem tud megfelelően megtámaszkodni, emiatt a lábfej boltozata lassacskán megsüllyed és ez különböző szövödményekhez vezet.

A mikor sík vagy egyenetlen terepen közlekedünk, a test teljes súlyát kb. 130–200 cm² felületen képes egyensúlyban tartani. A lábunk a gerincoszloppal együtt viseli a terhet és ha minden „szerkezeti egység” együttműködik, akkor optimálisan funkcionál. Ha az egyik része megsérül, az kihat a többire is. A láb a maga 26, különböző alakú csontocskájából hozza létre a hosszanti és a harántboltozatot. A külső hosszanti boltozat az V. ujj fejecstől a sarokig, a belső az I. ujj fejecstől a sarokig húzódik, míg a keresztboltozat az öt lábközépcsont fején átmenő, harántívvel vonal. A boltozatokat erős szalagrendszer, továbbá az izomzat fogja össze. A talp lágyrészeit – vagyis az ereket, továbbá az érző- és mozgatóidegek sűrű hálózatát – egy speciális, erős, mégis flexibilis pólya védi az összenyomódástól. Az alátámasztó pontokon ezen pólya és a talp bőre között található egy, a terhelésnek jobban ellenálló, keményebb zsírszövet, amelyet sűrű fascia rögzít a vastag talpi bőrhöz, hogy a járáskor keletkező terhelést el tudjuk viselni. A legnagyobb terhelés (a normál testsúly 2/3-a) az ugró- és a sajkacsont közötti területre esik, és onnan oszlik szét a boltozatos, háromszög alakú alátámasztó rendszeren. Amennyiben a láb terhelése nagyobb, mint a teherbíró képessége, felborul az alsó végtag és a gerinc egyensúlya, következményként deformitások, ízületi kopásokból eredő fájdalmak jelentkeznek.

A lábfej boltíves szerkezete biológiai lengéscsillapító

Kétéves kor előtt a lapos talpakat az élettanilag jelen lévő zsírpárnáknak tulajdonítjuk. A tényleges boltozatok 3–5 éves kor között kezdenek kialakulni, ami együtt jár a zsírpárnák felszívódásával és a szalagrendszer fejlődésével. Éppen ezért még egy hároméves gyermek lapos talpát is fiziológiásnak tekintjük, kivéve, ha hátulról megtekintve a lábszárát és egy képzeletbeli

vonallal összekötve a térdet és sarokakat azt tapasztaljuk, hogy ez a képzeletbeli vonal a bokától inkább kifelé, a külső oldalszél felé halad. Ezért kell szorgalmazni a kisgyermek mezítlábas járását az önálló járás kialakulásáig. A kisgyermekkorban megkezdett és rendszeresen végzett lábtorna is elősegíti a helyes boltozat és a boltozatot megtartó szalag- és izomrendszer kialakulását. A hosszanti boltozatot a sarokcsont, a három ékcsont és a köbcsont között terület adja. Ennek a boltozatnak az az érdekessége, hogy a testsúly nem az ív közepére, hanem a hátsó részére, az ugrócsont-ra nehezedik. Fontos szerepe egyfelől az, hogy járáskor csillapítsa a testet érő rázkódásokat, másrészt az, hogy védje a talpon levő lágyrészeket. Ha az ízületi szalagok megnyúlnak, gyengül az izmok összetartó ereje. Ilyenkor az ugrócsont feje lesüllyed, aminek jeleként a talajon nedves talppal hagyott lábnyom a babapiskóta-forma helyett szabálytalan, ovális lenyomatot mutat. Ekkor lapos lábról vagy bokasüllyedésről beszélünk.

A hosszanti boltozat süllyedését követi a harántboltozat süllyedése is, ekkor a láb szétterül

A hajlító- és feszítőizmok egyensúlyának megbomlása miatt kalapácsujjak alakulnak ki. Ha a láb elveszti a bolto-

zatát, akkor elveszti a rugalmasságát is. A talp összenyomja a rövid izmokat, a kis csontokat, az inakat és a szalagokat, így közvetlen kapcsolatba kerül a taljjal. A boltozat csökkenése vagy eltűnése miatt károsodik a járáshoz nélkülözhetetlen lökéskiegyenlítő képesség is, ekkor a talaj okozta ütődés-kor keletkező lökéshullámok átterjednek a lábszár csontjaira, majd eljutnak a lumbalis régióig.

A megsüllyedt boltozatú talp izomzata állandó izgalmi állapotban van

Ezekben az esetekben a supinatio (kifordulás) és pronatio (befordulás) károsodik. Ha a mozgatórendszer bármelyik összetevője károsodik, azt a többi is megszenved. A talpak bőrkeményedései is ott jelennek meg, ahol nagyobb súrlódásnak vannak kitéve, de a fájdalom helye ritkán azonos a rendellenességgel. Lúdtalp esetén járáskor a térd megroggyantásával kompenzáljuk a belső boka lesüllyedését, emiatt kitoljuk a fenékünket, ami miatt viszont az ágyéki gerinc nagyobb ívben hajlik, ennek következménye a derekunk, a csípőnk és a térdék fájdalma. A láb anatómiai variációi és statikai eltérései még egy adott csont biomechanikai túlterhelésére is hajlamosíthatnak. Ezek a lábdeformitások a köznyelvben csak úgy szerepelnek

Házi gyakorlatok az egészséges lábakért bárhol, bármikor

- Helyben járás.
- Lábujjhegyre állás, majd sarkon állás felváltva, 30-szor ismételve.
- Váltakozva sarkon, illetve lábujjhegyen járás.
- Ha egészséges a térd, guggolásból álljon fel többször egymás után. Ez erősíti a comb és a far izmait.
- Próbáljon meg lábujjai segítségével apróbb tárgyakat (ceruza, radír stb.) felemelni a talajról.

Háton fekve végezhető gyakorlatok, pl. este, elalvás előtt vagy reggel, ébredéskor:

- A lábait a levegőbe emelve „biciklizzen” a levegőben. Ügyeljen rá, hogy a lábfejjével közben végig spicceljen.
- A lábfejét felváltva feszítse előre (spicceljen), majd hajlítsa vissza, gyorsan váltakozva.
- Körözzön a lábfejjével bokából kifelé és befelé, rendszeresen váltogatva az irányt.
- Ritmikusan hajlítsa be, majd egyenesítse ki a lábujjait.

A Honvédelmi Minisztérium negyedévente megjelenő kiadványa honvédségi nyugállományúaknak és nyugdíjasoknak

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:

Magyar Ferenc ny. mk. ezredes

TAGOK:

Dr. Bertalan György ny. alezredes

Büki Péter, ny. alezredes

Czövek János

Lóderer Balázs százados

Mihalek Sándor

Tóth Gábor alezredes

Az Obsitos kiadásában és terjesztésében közreműködik a HM Zrínyi Geoinformációs és Toborzástámogató Közhasznú Nonprofit Kft.

FELELŐS VEZETŐ:

Kulcsár Gábor ügyvezető

A ZRÍNYI KIADÓ VEZETŐJE:

Dr. Hajdú Ferenc

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Schweiczer Tímea Aina

OLVASÓSZERKESZTŐ:

Dr. Szóts Zoltán Oszkár

KORREKTOR:

Eszes Boldizsár

TÖRDELÉS:

Györi László

KÉPFELDOLGOZÁS:

Gróf István

A ZRÍNYI KIADÓ

ÉS A SZERKESZTŐSÉG CÍME:

1024 Budapest,

Szilágyi Erzsébet fasor 7-9.

kiado@hmzrinyi.hu

NYOMDAI KIVITELEZÉS:

HM Zrínyi Geoinformációs

és Toborzástámogató

Közhasznú Nonprofit Kft.

Kreatív Tervező és Sokszorosító

Igazgatóság

FELELŐS VEZETŐ:

Pásztor Zoltán

CÍMLAPFOTÓ:

Horváth Sztaniszláv

HÁTSÓ BORÍTÓFOTÓ:

Horváth Sztaniszláv, Kormány Gábor

mint bokasüllyedés vagy lúdtalp, pedig nagyon eltérő a lábboltozati elváltozások helyzete. Ezek nem is mindig különíthetők el, mivel néha egyszerre is megjelenhetnek a lábfejen.

Boka- vagy harántsüllyedés

A bokasüllyedés esetén a hosszanti boltozat és a belboka érintett. Ez a probléma leggyakrabban felnőtt korban tapasztalható. A belboka lefordult, ellapult a hosszanti boltozat, terheléskor bokaízületi fájdalom lép fel – és társulhat hozzá harántsüllyedés és lúdtalp.

Harántsüllyedés esetén a harántboltozat érintett, a jelenség általában közép- és időskorban figyelhető meg. A lábfej elülső része ellapult, szétterült, kimondottan lábfejfájdalommal jár, főleg a harántboltozat terhelésekor. Gyakran társul hozzá bőrkeményedés, bűtyök, kalapácsujj. Lúdtalp (lat. pes planus) esetén mind a haránt-, mind a hosszanti boltozat érintett. Ilyenkor a két boltozat nem alakul ki, ellaposodik. A hosszas állás vagy járás a láb fáradékonyságát és fájdalmát váltja ki. Akárcsak a harántsüllyedésnél, ez esetben is társulhat hozzá bőrkeményedés, bűtyök. A lúdtalp lehet veleszületett vagy szerzett, ez utóbbit okozhatja túlsúly, terhesség, öregedés is. Valamilyen fokú lapos talp a lakosság 20-37%-ánál megtalálható, hatására az emberek legalább 60%-ánál jelentkeznek kisebb-nagyobb lábproblémák. Tünetei között megtalálható az alsó végtagok ízületeinek, valamint a derék, a hát és a nyak fájdalma, illetve a bizonytalan járás is. A lúdtalp szövődésményei enyhíthetők fizioterápiás és gyógyszeres kezeléssel, pihentetéssel és az életmód megváltoztatásával is, súlyosságtól függően.

A megfelelő cipő fontos!

A rossz lábbeli rontja a statikai helyzetet, fájdalmas vízhólyag, bőrkeményedés, tyúkszem, bűtyök, kalapácsujj kialakulásához is hozzájárul. A megfelelő cipő kiválasztásakor mindenképpen figyelembe kell vennünk a láb anatómiai sajátosságait, ami persze általában háttérbe szorítja a divatos lábbeliket. Az ideális sarokmagasság 2,5-3 cm, hogy elegendő helyük legyen a lábujjnak, lazán „belefeküdjenek” a cipőbe. A nagyon lapos talp nemcsak a lábfej fájdalmát okozhatja, de az Achilles-ín megnyúlásához is vezethet, ami komoly gyulladást idézhet elő. A magasabb sarok esetében a láb előrecsúszik, még nem hegyes orrú cipőben is, ami a lábujj deformációját okozza, emellett nem tud érvényesülni a pronációkor végbemenő rugózási mechanizmus, a lábikra izmai megrövidülnek.

A cipő sarokkérgé csak megfelelő illeszkedés esetén tartja stabilan a sarkat. Az állómunkát végzők esetében különösen fontos a boka megfelelő megtámasztása. Sportolás közben a lábat még több veszély fenyegeti, és a nem megfelelő megtámasztás, ütközéscsillapítás és elnyelés szintén a lábfej és a boka sérüléseihez vezethet.

*Dr. habil.
Sandra Sándor
ny. orvos
ezredes (PhD)*

JUHTÚRÓS SZTRAPACSKA

Erdélyi Lajos ny. dandártábornok ajánlásával

Sztrapacska alatt egy kiadós, viszonylag olcsó, szlovák eredetű ételt értünk, ami tulajdonképpen a nokedli egy zömében krumpliból készülő fajtáját jelenti. Túró helyett dinsztelt savanyú káposztával (a savanyú káposztát öblítés és kicsavarás után zsíron puhára és aranybarnára dinszteljük) is készíthetjük. Édesanyám egy kicsit másként készítette. Juhtúró helyett tehéntúrórt használt, a sült szalonna helyett pedig a kenyér belét kis darabokra szaggatta, zsírban ropogós barnára pirította és azt keverte a sztrapacskába.

Hozzávalók 6 személyre

- 1 kg krumpli
  - 2 evőkanál zsír
  - 2 tojás
  - kb. 40 dkg liszt
  - só, bors
- A feltéthez:**
- 35–40 dkg túró/juhtúró
  - 15–20 dkg húsos szalonna
  - 15 dkg tejföl

1 Felteszünk egy nagy lábosba vizet forni.

2 A krumplit meghámozzuk, a legapróbb lyukú reszelőn vagy elektromos reszelőn lereszeljük. A reszeléssel érdemes sietni, mert hamar megbar-nul. (Ha hamarabb elkészülünk a reszeléssel, mint ahogy a víz felforrna, akkor érdemes a krumpli tetejére szórni a lisztet, hogy a levegőtől elzárva megakadályozzuk a barnulást.) Egyesek a burgonya által engedett

levet le szokták önteni, sőt néha ki is csavarják. Én rajta hagyom a folyadékot, mert a megfelelő állag eléréséhez egyébként is vizet kellene hozzáadni (mint a nokedlihez), amit így megspórolunk, és az íze is gazdagabb lesz az ételnek.

3 A burgonyamasszába öntjük a lisztet, a két tojást, a két kanál zsírt, ízlés szerinti mennyiségű sót – én borsot is szoktam beledarálni, mert úgy ízletesebb lesz – és egy nokedli állagánál valamennyivel sűrűbb tésztát keverünk. A tészta lágységát a liszt mennyiségével szabályozhatjuk. Ha túl kemény lenne, öntsünk hozzá egy kis vizet vagy burgonyalét. Amint a tésztánk készen áll a főzésre, nokedliszagatóval a sós, forrásban levő vízbe szaggatjuk, majd az újraforrástól számítva kb. öt percig főzzük, hogy a sztrapacskatészta belsejében lévő burgonyareszelék is megfőjön.

4 Míg készül a sztrapacska, a szalonnát feldaraboljuk, serpenyőbe tesz-szük, és kiolvasztjuk a zsírt úgy, hogy a szalonnadarabok megbarnuljanak.

5 Ha a tészta megfőtt, kiszedjük, leöblítjük (de nem hűtjük le), egy nagyobb tálaló edénybe tesszük. A juhtúró és a tejföl keverékét, valamint a szalonnadarabokat a zsírral együtt ráöntjük, összekeverjük. Ha szükséges, akkor sózzuk, és máris fogyasztható.

TIPP

Érdeemes sztrapacskából többet csinálni, mert a sütéssel, vagyis inkább odakozmáltatással melegített sztrapacskának csodálatos íze van. Ehhez tegyük a maradék ételt egy olyan serpenyőbe, amely kaparható is, és melegítsük egészen addig, amíg odapirul, majd kavark fel, és türelmesen várjuk, hogy újra odakozmáljon. An-nál finomabb, minél több barna, már-már ropogós darabka van benne. Jó étvágyat!

JÁTSSZON velünk!

ORVOSOK NEVÉNEK ELŐTAGJA		VAKCINÁT BEFECSKENDEZŐ	SZARVAS-FAJTA	HITELES MINTA	SALT ... CITY; USA-BELI VÁROS	NEKIFOG ÜRES KASI!		ÁZSIAI EREDETŰ MACSKA-FAJTA
DARAB, RÖVIDEN		HOLLAND AUTÓJELZÉS				KÁLÍUM VEGYJELE		
MI A PZH-2000 EGYIK LEGKEMELKEDŐBB KÉPESSÉGE?								I
A MEGFEJTÉS MÁSODIK RÉSZÉ						IGE-KÉPZŐ		
SŐR ALAPANYAGA						SZUB-DIVÍZIÓ		
KAUKÁZSUI NYELV		ZÚZOTT KŐ ÚTBURKOLAT						
		GURUL AZ ELEJÉN!						
FÜGGESZKEDIK			RÁTALÁL				MISTER, RÖVIDEN	
			VADDISZNÓ SÁRFÜRDŐJE				BETŰ KIEJTVE	
IDŐ JELE MACSKA HÍVÓSZAVA CÉL KEZDETE!		NÉMET FÉRFINÉV			RÉGI BRAZIL PÉNZEGYSÉG			
		HEGYVIDÉKI FAFAJ			ZVORIKIN TALÁL MÁNYA (KÉPCSŐ)			
		VASMACSKA						RÓMAI EGYES
		FEJLŐDÉS						
				INDIUM VEGYJELE			IMAGINÁRIUS EGYSÉG	NEMZETKÖZI SZABVÁNY-ÜGYI SZERVEZET
				UZZOK HATÁRAI!			RÉSZECSCKE SAJÁT-PERDÜLETE	
TELJESSÉG, SÉRTETLEN SÉG	L							I
A MEGFEJTÉS HARMADIK RÉSZÉ						DUPLÁN: ALAKVÁLTÓ MESEFIGURA		
BECÉZETT NŐI NÉV						TENGERI EMLŐS		
MÉTER NAPA PÁRJA!		AZ ÉLETREVALÓK C. FILM SZEREP-LŐJE (OMAR) A LENTE BBI		...-FI; IRÓDALMI MŰFAJ				URÁN VEGYJELE
BELÜL NYIHOGI!				SZÓ-TOLDALÉK				TÚLOLDALRA KÍSÉR
		GAZDAG KÉSZLET, ISMERET						
		GYAKORI, KÖZISMERT		MŰVÉSZI TÉMA			MŰLT IDŐ EGYIK JELE	
				NORMA ...; MARTIN RITT FILMJE			NAGY BAGOLY	
ALIG HALLHATÓ VÍZ-ELVEZETŐ CSATORNA						EGYESÜLT ÁLLAMOK		
						ANGOL FÉRFINÉV		
MÓZES ÖT KÖNYVE				EJTŐZIK				
				NYESEDÉK				
KELET ÖREG ANYÓ		REFORMÁTUS RÖVIDEN			TELEPHUS ANYJA			
NITROGÉN ÉS KÉN		VÁLASZT SÜRGETŐ SZÓ			IDE-ODA MOZOG			
				A JURA-HEGYSÉGBEN EREDO FRANCIA FOLYÓ			BÍBOR EGYNEMŰ BETŰI!	
				TÉMA ELEJEI!			MÁSHOVA	
						ETELKA BECÉZVE		
						ELEKTRON		
IMPROVIZÁLVA	E							TOVÁBBÁ

KEDVES OLVASÓINK!

Rejtvényünkben a PzH 2000 önjáró löveg képességei közül rejtettünk el egyet.

A helyes megfejtők között 5 db értékes belföldi utazási utalványt sorsol ki a Szerencsejáték Zrt.

A megfejtéseket **kizárólag postai úton** lehet beküldeni!

Beküldési határidő:

2024. június 30.

Cím: Obsitos

1535 Budapest Pf.:853

Ne felejtsek el kivágni, kitölteni és a megfejtéssel együtt beküldeni a 34. oldalon található játékosszelvényt!

Előző számunk nyertesei:

Az **OBSITOS 2024/1.** számában közölt rejtvény megfejtése:

Bornemissza Gergely

KÖNYVNYEREMÉNYEK:

- Így főznek a katonák és Naplóm című kötetek

NYERTESEK:

- 1 Bártfai Benedek (Gödöllő)
- 2 Bognár József ny. tzls (Budapest)
- 3 Finta Lászlóné ny. tzls (Szolnok)
- 4 Jakab Viola (Bonyhád)
- 5 Ocskay Istvánné (Székesfehérvár)
- 6 Pati Ervin (Keszthely)
- 7 Sass László (Naszály)
- 8 Takács László ny. ftórm (Baja)
- 9 Tóthné Gregor Mária (Fót)
- 10 Vigh István (Nagyatád)

Az Obsitos magazin olvasói részére a címváltozással, lemondással kapcsolatos bejelentések a jövőben közvetlenül az MH KIKNYP által üzemeltetett adatpontositas@mil.hu e-mail-címre érkehetnek.

„A rejtvény beküldésével egyidejűleg hozzájárulok ahhoz, hogy amennyiben a sorsoláson a nyertesek közé bekerülök, a kiadvány a nevemet és a lakóhelyemet (helység) közölje.”

Következő lapszámunkban kiemelt figyelmet kap a:

GIDRÁN